

UFO-DEBAT

© SUFOI

ufo-nyt

32. årg. 1990

Nr. 2

**Jagten på beviser
Nyt om UFO-bølger
Rummets kratluskere
Lysmur skræmte kvinde**

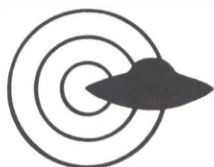
Abonnement 167 kr. årligt • Løssalg 45 kr. pr. nummer

**UFO-NYT nr. 3
udkommer medio
september 1990**

Deadline for stof til nr. 3 er 1. juli

ufo-nyt

32. årg. 1990 Nr. 2

UDGIVES AF
SKANDINAVISK UFO INFORMATION
POSTBOX 6, 2820 GENTOFTE
86 28 90 61

FORSIDE:

»Det er svært at spå, især om fremtiden...«, sagde Storm P. Men indenfor ufologien er der to markante tendenser her i 90'erne. Læs lederen side 3.

Tegning: Ukendt kunstner.

INDHOLD:

SIDE

Leder: SUFOI i 90'erne	3
Observationer: Danmark	4
MJ-12 sagen: Et bevis på ufo-sløring? 3. del	7
Fra rapport-arkivet: »Lysmur« skræmte kvinde	10
Astronomi: Rummets kratluskere!	11
Efterforskning: Jagten på beviser	13
Astronomi: Kig på himlen	15
Aktiviteter: Et UFO-foredrag, ja s'gerne	16
Astronomi: Er kosmiske strenge universets »skelet«?	17
Ufologi: UFO-bølger	18
Notitser: Kort fortalt	19
SUFOI på pletten	22
Bognyhed fra SUFOI	24

**SUFOI reg.nr.
ISSN**

3148/3149
0049-4976

SATS & MONTAGE, SVENDBORG · 62 21 39 46
STANDARDTRYKKERIEET, SVENDBORG

ABONNEMENT:

UFO-NYT udkommer med 4 numre årligt. Det bestilles ved indbetaling af abonnementsprisen DKr. 167,- for 1990 til giro 9 1177 25, SUFOI, Postboks 6, 2820 Gentofte.

UFO-NYT kan fremsendes i kuvert mod en merpris på kr. 50,- (ialt kr. 217,-). Denne kuvertservice er obligatorisk for Grønland og lande uden for Skandinavien.

COPYRIGHT:

Nyhedsmedierne kan, i henhold til ophavsretsloven og med kildeangivelse, bringe signerede artikler i uddrag. (Hele artikler kun efter skriftlig aftale med redaktionen).

ADRESSEÆNDRINGER bedes hurtigst muligt meddelt direkte til SUFOIs Ekspedition, Postboks 6, 2820 Gentofte.

SUFOI

Ekspedition og regnskab:
Skandinavisk UFO Information - SUFOI,
Postbox 6, 2820 Gentofte
Giro 9 11 77 25

Tlf. 86 28 90 61
Normal ekspeditionstid: Kl. 18-23.

1) SUFOI er en forening, der har til formål at bidrage til forståelsen af ufo-fænomenerne ved indsamling og bearbejdning af kildemateriale (observationsberetninger, forsøgsresultater, bøger m.m.), samt at udbrede kendskabet til emnet ved publikationer, foredrag og anden udadvendt virksomhed.

2) Det er SUFOIs opfattelse, at kildematerialet udgør et vigtigt grundlag for undersøgelser og oplysningsarbejde ud fra en seriøs og kritisk synsvinkel.

3) Ved et ufo-fænomen forstår vi et himmel-fænomen, hvis væsentligste kendetegn er, at det selv efter en nøje undersøgelse, foretaget af kompetente personer, ikke kan forklares som værende et kendt, naturligt fænomen.

4) Da fænomenerne endnu er uopklarede, ønsker SUFOI ikke at fremhæve eller afvise nogen bestemt teori om deres art eller oprindelse.

SUFOI ledes af **Repræsentantskabet**.

Den daglige ledelse varetages af formanden og de to næstformænd.

Repræsentantskabet består af 1 repræsentant fra hvert af de til enhver tid etablerede områder i Skandinavien og de nedsatte arbejdsudvalg.

REPRÆSENTANTSKAB

SUFOIs formand, Rapportarkiv: Torben Birkeholm,
Ådalsvej 16, 9210 Aalborg SO, 98 14 70 97.

Næstformand: Kim Møller Hansen,
Eilekiersvej 14, Benløse, 4100 Ringsted

Næstformand: Flemming Rasmussen,
Rugmarken 2, 8520 Lystrup, 86 22 59 20.

Redaktionsgruppe:

Ansvarshavende redaktør: Kim Møller Hansen,
Eilekiersvej 14, Benløse, 4100 Ringsted.

Henrik Klinge Pedersen,
Købmagergade 59, 1., 1150 København K.
Ole Hønningsen, Duegård, Højrebyvej 59,
4920 Sollested, 53 94 11 69.

Frank Lerbæk, Græskæmnervej 12,
5700 Svendborg, 62 21 39 46, Fax: 62 21 39 45.

Inge H. Svane, Mejbyvej 610 D. Hårup,
8530 Hjortshøj, 86 99 92 39.

Foredragsafdeling: Peter Norgaard,
Møllegade 7, 1.tv., 8600 Silkeborg,
86 80 13 15.

Fotoafdeling: Kim Møller Hansen,
Eilekiersvej 14, Benløse, 4100 Ringsted.

SUFOIs Alarmcentral: Ole J. Knudsen,
Kærsangervej 7, 8300 Odder,
86 54 21 21.

SUFOIs Medlemsarkiv: Jan Hansen,
Posekærvej 42, 6200 Åbenrå.

Regnskabsafdeling: Per Andersen,
Klingsøvej 28, 2720 Vanløse, 31 71 96 64.

Arkivar: Jørgen Bengtvig,
Galgebakken, Skrænt 3-15A, 2620 Albertslund
42 64 44 69.

Repræsentanter på Sjælland:

Karin Bøger, Mariehøj 234,
2990 Nivå, 53 61 87 57.
Arne S. Petersen, Magleparken 54, 1.tv.,
2750 Ballerup, 42 97 80 76.

Repræsentanter på Fyn:

Frank Lerbæk, Græskæmnervej 12,
5700 Svendborg, 62 21 39 46, Fax: 62 21 39 45.

Repræsentanter i Jylland:

Jann E. Stausholm, Teisensvej 8,
9400 Nørresundby, 98 17 85 39.
Bent Eriksen, Avlsbrugervej 23, 2.tv.,
7000 Fredericia, 75 92 00 81.
Peter Norgaard, Møllegade 7, 1.tv.,
8600 Silkeborg, 86 80 13 15.
Bo Nielsen, Kunnerupvej 21, Kolt,
8361 Hasselager, 86 28 38 71.

Repræsentanter i Norge:

Finn W. Kalvik, Arm, Hansensvei 11,
N-5030 Landås, Norge - Kontakt for
UFO-NYTs læsere i Norge, 05 28 01 26.

SUFOI • UFO-NYT

De i »UFO-NYT«
offentliggjorte artikler fremtræder som bidrag til kendskabet og forståelsen af UFO-forskningen i dens forskellige former, uden at SUFOI nødvendigvis anerkender de tanker, som måtte fremkomme heri, og uden at organisationen hæfter for de fremsatte meninger. Red

LEDER

SUFOI i 90'erne

Af Kim Møller Hansen.

UFO-fænomenet blev »født«
i USA og eksporteret til Europa efter anden verdenskrig. Vi fik så at sige ufoerne som en del af Marshall-hjælpen sammen med tyggegummi, nylon og Rock'n'roll. Interessen for ufoer i Europa har derfor siden 1950'erne været kraftigt præget af, hvad der »var oppe i tiden«
hos forbilledet USA.

De to italienske redaktører Edoardo Russo og Gian Paolo Grassini mener imidlertid, at der i dag er en klar forskel på amerikansk og europæisk ufologi. De toneangivende (altså dem, der dyrkes af pressen) i amerikansk ufologi er på vej tilbage til 1950'erne, hvor man »vidste«, at ufoerne var interplanetariske rumskibe, og hvor det var ufologernes vigtigste opgave at overbevise alle de andre tvivlende skvaddehoveder om, at dette var sandheden. Amerikansk ufologi ser i dag ud til at være blotlet for skepsis (bortset fra de troende skeptikere i foreningen CSICOP) og sund dømmekraft. Amerikanerne bruger al deres energi på bortførelses-eventyr (uden tilknytning til ufo-fænomener), bevisligt svindefotos taget af kontaktpersoner som Billy Meier (Schweiz) og Ed Walters (Gulf Breeze) samt endeløse baner af »frigivne«
regerings-dokumenter, der »beviser«, at myndighederne har kendt sandheden i mange år og forsøgt at sløre denne viden.

Russo og Grassini mener, at den europæiske ufologi derimod nærmest må betegnes som en humanistisk ufologi (af amerikanerne kaldet intellektuelt sludder), hvor ufo-fænomenet ses ud fra bl.a. en sociologisk og psykologisk synsvinkel. I Europa er ifoerne (altså de rapporter, som vi har en forklaring på) også vigtige, da de kan lære os en hel del om mennesket og naturens mangeartede fænomener. I USA smider man ifoerne i papirkurven. Det er kun de observationer, som bekræfter troen eller egne hypoteser, der godtages, uanset hvor tvivlsomme de så end er. Europæerne søger forklaringer og stiller kritiske spørgsmål, hvor amerikanerne søger bekræftelse på deres tro og forudindtagetthed.

Så vidt Russos og Grassinis provokerende udtalelser. Men inden vi som europæere

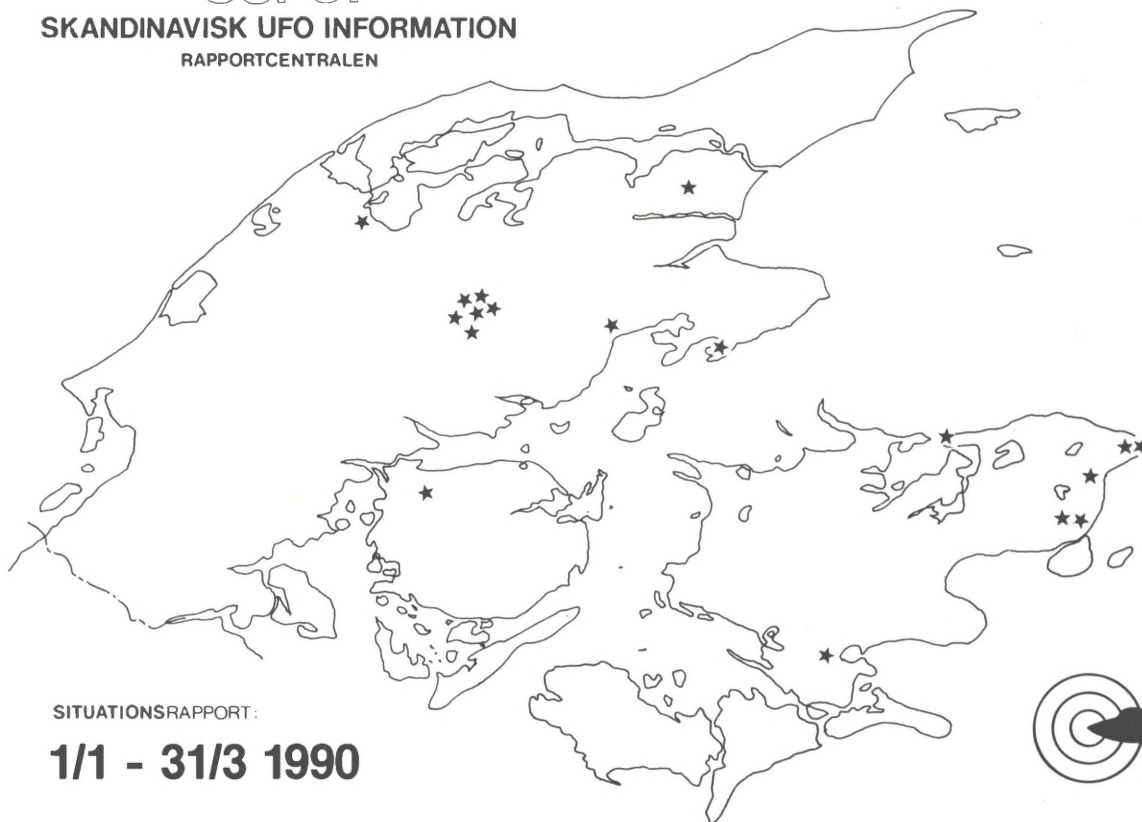
sætter næsen for højt i sky, må vi ikke glemme, at bl.a. det engelske *Flying Saucer Review*, som i mange år har været toneangivende og værdsat verden over, i dag ikke er bedre end mange amerikanske blade. Redaktørens gode kontakter verden over gør det muligt at øse af mange interessante kilder, men der bliver længere og længere imellem guldkornene. Bladets redaktør er ramt af den amerikanske ufo-slørings-dille, hvor man ser hemmeligholdelse og sammensværgelser alle vegne. Som det fremgår af Flemming Rasmussens afsluttende artikel om MJ-12 i dette nummer af UFO-NYT, mener vi ikke i SUFOI, at der er beviser for, at myndighederne i USA (eller Danmark) kender mere til fænomenet, end vi gør.

Hvor står SUFOI så i 1990'ernes ufologi? Foreningen har igennem mange år indsamlet en masse viden og erfaringer, som efter vores opfattelse ikke blot er interessant for os selv, men som vi gerne vil formidle videre gennem UFO-NYT og vore øvrige udgivelser. Vi bruger også de indhøstede erfaringer, når mennesker, som har set noget uforklarligt på himlen, henvender sig til os for om muligt at få en forklaring.

Vores målsætning (se øverst i kolofonen side 3) er stadig tidssvarende. Den er måske ikke enormt ophidsende, nærmest tør og kedelig. Men det er måske det, der gør den brugbar. Det har vi for nylig fået en kosmonauts ord på. SUFOIs repræsentant i Hasselager, Bo Nielsen, havde den 4. maj en interessant samtale med kosmonauten Nikolai Nikolaievich Rukavishnikov og astrofysikeren Nikolai Jambirenko. Det foregik efter et foredrag holdt i forlængelse af udstillingen »Sputnik«, som åbnede i Tycho Brahe Planetariet den 1. maj.

Under en lang og særdeles hyggelig samtale, der også drejede sig om ufoer, oversatte Bo Nielsen SUFOIs målsætning for de to herrer. Rukavishnikov sagde uden tøven, at dette var den mest seriøse holdning til emnet, han hidtil havde mødt.

Det er pæne ord, som vi fortsat vil forsøge at leve op til. □

SITUATIONSRAPPORT:

1/1 - 31/3 1990

© SUFOI / ufo nyt

NL.1.
Nattelyfænomen 1
Et punktformet lys uden detaljer

NL.2.
Nattelyfænomen 2
Et lysfænomen af en vis udstrækning med synglig form

Et nattelys er et eller flere lys, der ses efter solnedgang, lagtageren kan ikke sege, hvor langt væk lyset er. Lyset kan være konstant, blinkende eller roterende. Lyset kan bevæge sig stat, fare omkring eller hænge stille.

DL.1.
Daglysfænomen 1
Et punktformet fænomen uden detaljer

DL.2.
Daglysfænomen 2
Et fænomen af en vis udstrækning med synglig form

Et daglysfænomen er et eller flere fænomener, der ses efter solopgang, lagtageren kan ikke sege, hvor langt væk fænomenet er. Det kan bevæge sig stat, fare omkring eller hænge stille.

NO.1.
Nærobervation af 1. grad
Et ufo med tydelige detaljer set inden for en afstand af 150 meter eller mindre.

NO.2.
Nærobervation af 2. grad
Et ufo som i NO.1, der tillige afslører tegn på at være været der - såsom landingsmærke, svirning, forstyrrelse af vegetation, elektriske forstyrrelser osv.

NO.3.
Nærobervation af 3. grad
Et ufo - svævende eller landet - som i NO.1, hvor der er lagtaget væsener eller skikkelser inde i eller i umiddelbar nærhed af fænomenet.

Er du nysgerrig?

Mange observationer forbliver en hemmelighed. I nogle tilfælde holder vidner sig tilbage af frygt for latterliggørelse. Men det kan også tænkes, at der »gemmer« sig en mængde observationer, som SUFOI ikke får kendskab til af den simple grund, at folk ikke kan finde os. Antallet af observationer har en tendens til at øges i områder, hvor SUFOI har lokale folk, der optræder i lokale radioer, TV og aviser.

Vi vil derfor meget gerne høre fra læsere, der vil hjælpe med til at indsamle rapporter. Som det ses i adresselisten side 3 her i UFO-NYT, er store områder i Danmark ikke dækket ind. Det gælder bl.a. Bornholm.

Skriv til:
SUFOI, Postboks 6,
2820 Gentofte
eller ring på tlf. 86 28 90 61.

OBSERVATIONER DANMARK

Af Torben Birkeholm.

Det nye år var knapt nok kommet ud af starthullerne, før vi modtog årets første foto af et UFO! I skrivende stund har vi allerede modtaget tre nye foto-sager.

To nye foto-sager i januar

Knapt var det nye år kommet ud af start-hullerne, før vi kunne notere den første foto-optagelse af et ufo! En presse-fotograf fra Frederiksborg Amts Avis faldt for sceneriet og stemningen om aftenen den 3. januar, ved statshavnen i Helsingør. Han ville tage et par billeder, men undrede sig, da han opdagede et lysende fænomen på nattehimmelen - en langstrakt, nærmest oval form med et lysende skær. Det lykkedes fo-

tografen at få et flot farvebillede af både havn og ufo.

Desværre yder den sort-hvide gengivelse

RING TIL SUFOI

Alarmcentral: 86 54 21 21

Information: 86 28 90 61

Foredrag: 86 80 13 15

Oversigt over observationer registreret i perioden 1. januar til 31. marts 1990

Observationsdato	Begyndelsestidspunkt	Varighed	Observationssted (postnr. og bynavn)	Antal obs.	Farver	Evt. identifikation
31.12.85 evt. 1986	ca. 23.30 DNT	2-5 min.	8600 Silkeborg	1	Orangegul	
23.10.89	18.08 DNT	ca. 4 min.	E66 ml. 5560 Årup og 5580 Nr. Åby	2	Rød/hvid	
03.01.90	aften		3000 Helsingør	1	Orangegul	
04.01.90	20.45 DNT	20 min.	8200 Århus N	5	Gul	
17.01.90	ca. 20.00 DNT	15-20 min.	8600 Silkeborg	1	Blålig	
18.01.90	19.00 DNT	3 min.	8600 Silkeborg	1	Rødlig/grønlig	
18.01.90	20.10 DNT	3 min.	8600 Silkeborg	2	Hvidlig/gullig	
23.01.90	22.35 DNT	10 sek.	3400 Hillerød	1	Blå/rød	
31.01.90	23.10 DNT	3 min.	8600 Silkeborg	2	Blålig	
06.02.90	06.58 DNT	få sek.	9520 Skørping + 7600 Struer 8400 Ebeltoft 3390 Hundested	flere	Blå/blågrøn	Meteor
10.02.90	ca. 19.10 DNT	3 min.	8600 Silkeborg	1	Rød/gul/grøn	
19.02.90	ca. 18.00 DNT	sekunder	3720 Aakirkeby	1	Lyserød/grønlig	
21.02.90	19.13 DNT	5 sek.	2800 Lyngby	1		Meteor
02.03.90	21.20 DNT	3-4 min.	2200 København N	2	Rød/hvid/blå	
11.03.90	22.10 DNT	1-2 sek.	4733 Tappernøje	2	Grøn/rød	Meteor
15.03.90	21.15 DNT	2-3 min.	3000 Helsingør	2	Gul	Fly

ikke billedet fuld retfærdighed, men lyset ses tydeligt oppe i øverste, venstre hjørne.

SUFOI indsamler i skrivende stund oplysninger om sagen, der ret sent kom til vores kendskab via et udklip fra avisen. Vi bringer senere resultatet af vore undersøgelser her i UFO-NYT.

Allerede i begyndelsen af januar fik vi kendskab til en anden foto-sag, som vi dengang troede var den første i 1990.

Den 4. januar 1990 observerede fem personer i den nordlige del af Århus tre lysende »kugler« lavt over horisonten, i tiden mellem kl. 20.45 og 21.05. Lysene syntes at

bevæge sig op og ned, indtil de forsvandt bag horisonten imod øst.

Der blev taget flere fotografier af fænomenet med et auto-focus kamera. Negativer og rapporter har været til undersøgelse i SUFOIs foto-afdeling. Fotokonsulent H. Bødker måtte desværre konstatere, at billederne ikke viser det rapporterede. Der ses et lys under horisonten, mens andre lys på optagelserne er identificeret som reflekser.

Stor interesse i Silkeborg

Januar var domineret af observationer i Silkeborg-området. Den 17. januar ved 20-

I venstre hjørne ses det langstrakte objekt, som blev fotograferet i Helsingør den 3. januar 1990. Billedet er her gengivet fra Frederiksborg Amts Avis fra den 6. januar 1990.

tiden observerede en mand et blåligt, ovalt lys, der fløj lavt hen over nogle træer i 15-20 sekunder, før det forsvandt. Desværre ville manden ikke opgive sit navn, selvom SUFOI – som altid – garanterede observationens anonymitet overfor offentligheden.

Normalt behandler vi ikke sådanne anonyme henvendelser, men da det blev nævnt, at flere bilister standsede for at iagttage fænomenet, kontaktede Peter Nørgaard (SUFOI-Silkeborg) Midtjyllands Avis for at efterlyse evt. vidner.

Der kom nogle henvendelser, men ikke om den mulige observation fra 17. januar. I

Lyskugler ved Struer

Flere beboere i landsbyen Resen ved Struer havde den 30. marts i år tilsyneladende den samme mærkelige oplevelse. Uafhængigt af hinanden iagttog de i 5-12 minutter et meget stærkt lysfænomen på himlen. Der var 3 kraftigt lysende punkter, som dannede en trekant – faktisk lidt i retning af de observationer, der i de seneste måneder er gjort i Belgien (i et senere nummer vil vi omtale den belgiske ufo-bølge nærmere).

SUFOI fik først kendskab til observationerne, da en af observatørerne henvendte sig til Jyllands-Posten, fordi der her havde været en omtale af de belgiske ufo'er. Det resulterede i artiklen »Flere beboere i Resen så 'UFO'« i Jyllands-Posten.

To af SUFOIs rapportoptagere kom ind i sagen, og det blev hurtigt opklaret, at der på observationsaftenen havde været afholdt en større redningsøvelse på Limfjorden ved Nissum Bredning. Øvelsen skulle teste samarbejdet mellem Falck, politi, marinehjemmeværnet og Søværnets Operative Kommando. Der blev affyret i alt 4 lysbomber, som kunne oplyse hele området fra Remmer Strand til Lemvig.

Meget tyder på, at de henvendelser, som SUFOI har fået i denne sag, drejer sig om de lysbomber, som blev affyret i 5.000 fods højde over Nissum Bredning. Der er dog stadig et par detaljer, som endnu ikke er på plads. Bl.a. har de fleste kun set 3 »lyskugler«.

SUFOIs rapportoptagere arbejder stadig på sagen, og skulle der dukke nye oplysninger frem, vil sagen blive omtalt nærmere her i UFO-NYT. □

Bo Nielsen og Peter Nørgaard.

stedet kom beretninger om lysfænomener set på andre datoer. Det er i øvrigt at forventes ved efterlysninger i dagspressen, idet folk på den måde får skærpet interessen for lys på nattehimmelen. De har set noget, som de ikke kan identificere umiddelbart, og kontakter så SUFOI.

Skoleelev så lysende pyramide

Den 2. februar kl. 20.58 var en 15-årig skoleelev på vej til bageren på sin cykel. Det var i nærheden af Søhuskolen, Odense N. I nordvestlig retning fik han øje på tre lys, der bevægede sig mod sydøst.

Da lysene kom nærmere, lignede det en slags »pyramide« med lys i alle kanterne og tre rektangulære lys i bunden – de lys han havde set på lang afstand. I løbet af den seks minutter lange observation så han, at lysfænomenet skiftede retning og bevægede sig fra sydøst til vest, hvor det forsvandt.

SUFOI har ikke kendskab til andre vidner – og vi måtte nøjes med at sende et spørgeskema til observatøren, fordi vi ikke har lokale repræsentanter i Odense. (Bor du i området, og har du lidt fritid til overs, vil vi gerne høre fra dig!).

Var det meteorer?

Bornholms Tidende bragte 20. februar en kort notits om en observation fra Aakirkeby. Den 19. februar, kort før kl. 18, var en dame ude at lufte sin hund, da hun opdagede et lys med et nærmest lyserødt og

50.000 SCIENCE FICTION titler til salg

Bestsellere, klassikere og de »uopdrivelige« får du fra
BOOK CLUB EUROPE

Med jævne mellemrum (ca. 3 uger) vil du helt uforpligtende modtage information og tilbud om nye spændende bøger.

Andre ønsker opfyldes også, såsom abonnement på forfattere, emner m.v., altsammen uforpligtende, og det er billigt, ned til 65% under normal hardcoverpris, priser ned til 20-30 kr. (+ porto). Gratis introduktionstilbud.

SF BOOK CLUB
BOOK CLUB EUROPE DEPT. 21
SYRENVEJ 35
DK-9700 BRØNDERSLEV

På denne kraftige udsnitforstørrelse lavet fra det originale farvedias ses det ovale lysfænomen til venstre. Til højre for objektet ses gennem trækrønerne tårnet på Christiansborg. Billedet er taget fredag den 2. marts 1990 fra Jagtvej, København N.

Fotosag: 1990-03-02-214.

grønligt skær, der bevægede sig i retningen fra øst til vest i løbet af et ganske kort øjeblik. Damen ønskede at høre fra andre, der havde observeret fænomenet.

Så vidt vides, er der ikke kommet andre henvendelser til avisen, men ud fra de sparsomme oplysninger i artiklen vurderer vi, at et meteor synes at være årsagen til fænomenet.

Blå-grønne lys udløste alarm

Det var helt sikkert et meteor, der blev observeret den 21. februar kl. 19.13 fra Lyngby-området, og det var også tilfældet i begyndelsen af februar.

Kattegats Marinedistrikt i Frederikshavn blev alarmeret den 6. februar efter en række meldinger om et blå-grønt lys på himlen kort før kl. 7 om morgenen (ifølge Aalborg Stiftstidende, 6.2.90).

Da lysene blev tolket som grønne signalraketter, sendte man skibe ud fra Spodsbjerg ved Hundested, Ebeltoft og Struer, hvor flere havde set lyset.

Efterhånden som observationerne kom ind fra forskellige områder, blev det klart, at det nok ikke var signalraketter. En

astronomisk forklaring var mere sandsynlig, og det blev bl.a. bekræftet af en observation fra Skørping, syd for Aalborg.

En dame meldte til politiet, at hun så et kraftigt blåligt lys »slå lodret ned« i sydvestlig retning kl. 06.58. Hun blev henvist til SUFOI, der kunne sammenholde med de øvrige observationer og derved konkludere, at et meteor var årsag til lysfænomenet.

Endnu et UFO-foto?

Som noget ret usædvanligt modtog SUFOI melding om den tredje foto-optagelse indenfor det første kvartal af året. Den 2. marts observerede og fotograferede et ægtepar et stationært, kraftigt hvidt lys fra Jagtvej i København. Lysfænomenet, der sås i østlig retning kl. 21.20, tonede over i rødt og blå. Da der var gået 3-4 minutter, sank lyset ned bag horisonten.

Observationen efterforskes i øjeblikket.

Som det ses af oversigten, var der en forklaring på de to øvrige observationer fra marts måned. Det er sådan, at kun de tilfælde, vi hurtigt opklarer, fremtræder som identificerede på listen. En del af de øvrige observationer bliver forklaret efter offentliggørelsen i UFO-NYT. □

MJ-12 SAGEN

Et bevis på ufo-sløring? 3. del

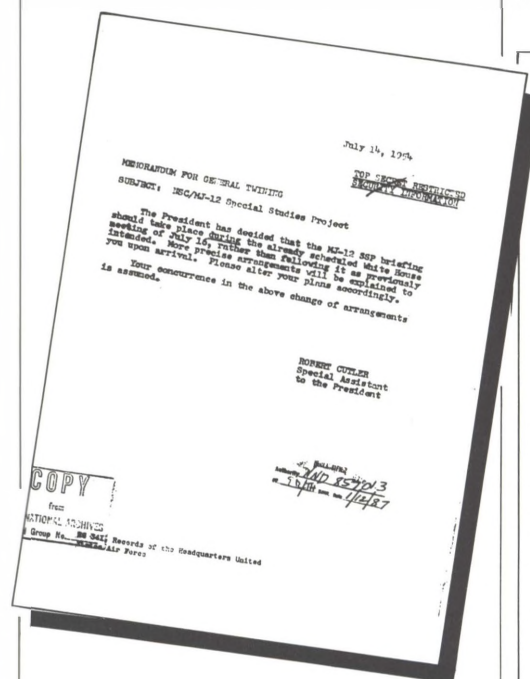
Af Flemming Rasmussen.

I denne afsluttende artikel om den omdiskuterede MJ-12 sag ser Flemming Rasmussen nærmere på de sidste dokumenter. Er de ægte? Eller er de »plantet« i arkiverne for at skabe sensation, forvirring eller latterliggørelse?

Cutler/Twining dokumentet

I 1985 begyndte William L. Moore og Jaime Shandera at lede efter flere dokumenter om MJ-12 sagen. De tilbragte derfor megen tid i National Arkivet i Washington D.C. Her gennemgik de omkring 1.800 dokumenter, før de havde heldet med sig. På et tidspunkt, hvor William Moore var nødt til »at trække sig tilbage for en kort bemærkning«, fandt Jaime Shandera det såkaldte »Cutlermemo«.

tanke om dette nummer, og så var sagen straks en anden, for nu kunne dokumentet findes, og man kunne udlevere en kopi af det. Dokumentet kunne godt udleveres, da det var blevet deklassificeret i 1985, hvilket fremgår af dets nummer, NND 857013, hvor »85« henviser til deklassificeringsåret og »7013« er arkivgruppenummeret. Den person (det var hverken William L. Moore eller Jaime Shandera), der fik udleveret dokumentet, ønskede, at National Arkivet stemplede det på forsiden, hvilket var mod

National Arkivet kan ellers berette om en meget stor interesse for det pågældende dokument; telefonen har ringet utallige gange, men man har ikke været i stand til at hjælpe spørgerne, da dokumentets registreringsnummer var ukendt. Pludselig en dag kom en af spørgerne, hvem vides ikke, i

14. juli 1954

YDERST HEMMELIG
TIL TJENESTEBRUG
SIKKERHEDSINFORMATION

MEMORANDUM
TIL GENERAL TWINING

EMNE: NCS/MJ-12 Specielt studieprojekt

Præsidenten har besluttet, at MJ-12 SSP briefing skal finde sted under det allerede planlagte møde i Det hvide Hus den 16. juli i stedet for som tidligere planlagt. De vil få flere oplysninger om arrangementet, når De ankommer. Vær venlig øjeblikkelig at ændre Deres planer.

Det forventes, at De deltager i ovennævnte.

ROBERT CUTLER
Præsidentens specielle
assistent

Deklassificeret
Myndighed NND 857013
Af 9R/TH xxx Dato 12.1.87

KOPI fra
National Arkivet

sædvane, da udleverede kopier af arkivets dokumenter altid stemples på bagsiden.

William Moores kopi af memoet viser dog, at det blev deklassificeret den 12. januar 1987. Dette kan virke overraskende, når det både var i 1985, at det blev deklassificeret, og at han og Jaime Shandera fandt det. Det kan også undre, at han gemte det i to år, før han offentliggjorde det. Meget tyder på, at Cutler-memoet er »plantet« i National Arkivet for at blive officielt fundet og udleveret i 1987.

Memoet er en karbonkopi skrevet på noget, der ligner rispapir, med blåt karbonpapir. Det er stemplet TOP SECRET RESTRICTED, hvilket oversat til dansk er »yderst hemmeligt til tjenestebrug.« Denne stempeling er nu overstreget med rødt. Papiret, der er pænt på trods af de mange år i arkivet, er blot lidt brunt i kanterne. Et vandmærke, »DICTATION UNION SKIN«, er let at læse, derimod er det lidt sværere at tyde et andet, der ligner »FOX«, som måske er fabrikatet.

I den arkivboks, nr. T4-1846, hvor Cutler-memoet blev fundet, var der dokumenter med andre klassificerede efterretningsoplysninger, det var dog ikke om ufoer, men blot om sovjetiske fly. Hvorfor opbevarede man mon Cutler-memoet sammen med disse papirer?

På National Arkivet er man i tvivl om dokumentets ægthed. Selv arkivaren mistænkte det for at være falsk, men måtte dog behandle det, som om det var ægte, indtil andet var bevist.

Rent umiddelbart kan man se, at der er visse fejl og mangler ved dokumentet. Sikkerhedsstemplingen er f.eks. anbragt forkert. Normalt sidder den over datoen og ikke som her under (se f.eks. Memorandum til general Twining fra den 13. juli 1953). Samtidig med at dokumentet mangler et TOP SECRET nummer, er klassificeringsgraderne blandet sammen. Ikke nok med det, det ligner en kopi, selv om det ikke er mærket som en sådan. Papiret, som det er skrevet på, mangler det karakteristiske ørnevandmærke, og typerne er så tydelige på bagsiden, at dokumentet må være en »original«.

Som det også tydeligt fremgår af dokumentet, mangler Cutlers underskrift. Mange vil nok hævde, at der er, fordi han ikke var hjemme den pågældende dag, og at det derfor var en af hans nærmeste medarbejdere, der i hans fravær formidlede memoet. Cutler var helt rigtigt ude at rejse i juli 1954. Han var nemlig i Europa og Nordafrika for at se på militære installationer.

I National Arkivet oplyser man, at alle og enhver kan låne en kasse med dokumenter med henblik på forskning. Det er derfor let at »plante« et falsk dokument og aflevere kassen igen.

National Arkivet har da også opstillet 10 punkter for, hvorfor man her mener, at Cutler-memoet ikke er ægte:

1) Dokumentet blev fundet i »Record

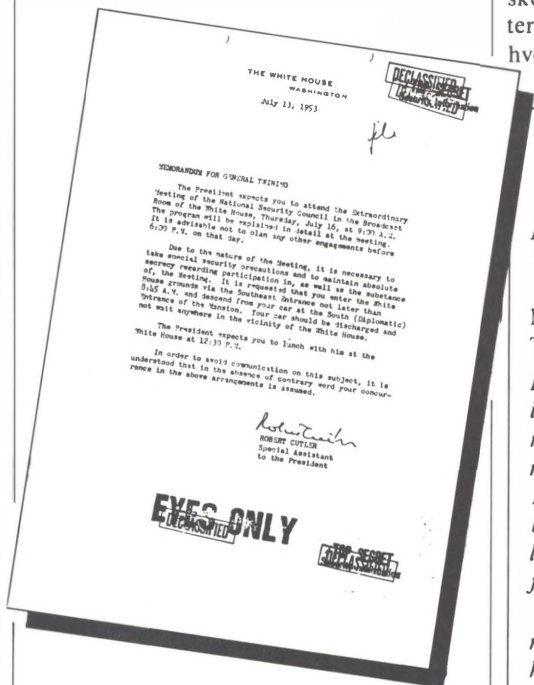
Group 341, entry 267«. Alle dokumenterne her har et TOP SECRET nummer. Det har memoet ikke.

2) Memoet lå i charteque T4-1846. Ingen andre af dokumenterne i dette charteque handler om MJ-12.

3) Man har søgt i alle relevante arkiver og intet fundet om sagen.

der er dateret den 20. juli 1954, melder han sig tilbage fra sin rejse.

I en pressemeddelelse den 11. juni 1987 hævder William Moore, Stanton Friedman og Jaime Shandera, at nogle undersøgelser, de har fået foretaget, har vist, at dokumentet er ægte. Hvem, der har undersøgt dokumentet, har de ikke oplyst, men det er måske heller ikke så interessant. Det mest interessante vil være, hvis de ville oplyse, hvem der er deres kilde.

TOP SECRET
Sikkerhedsinformationer
Deklassificeret

*Det Hvide Hus,
Washington 13. juli 1953*

**MEMORANDUM
TIL GENERAL TWINING**

Præsidenten forventer, at De deltager i det ekstraordinære møde i Det nationale Sikkerhedsråd i radio- rummet i Det hvide Hus, torsdag den 16. juli kl. 09.00. Dagsordenen vil blive uddelt på mødet. Det er tilrådeligt, at De ikke træffer andre aftaler før efter kl. 18.00 denne dag.

Af hensyn til mødets art er det nødvendigt at tage specielle sikkerhedsforanstaltninger og holde det hemmeligt, både at De deltager i mødet, og at mødet holdes. Det er ønskeligt, at De kører ind på Det hvide Hus' område via den sydøstlige indgang senest kl. 08.45, og at De bruger den sydlige (diplomat) indgang til selve bygningen. Deres bil vil blive fjernet, så den ikke befinder sig i nærheden af Det hvide Hus.

Præsidenten forventer, at De spiser frokost sammen med ham i Det hvide Hus kl. 12.30.

For at undgå unødvendige samtaler om dette møde, er det underforstået, at hvis ikke andet høres, forventes det, at De deltager.

Underskrevet
ROBERT CUTLER
*Præsidentens specielle
assistent*

Er hemmeligholdelse mulig?

Når man læser om de omtalte dokumenter, kommer man uvilkårligt til at tænke på, om det er muligt for den amerikanske regering at holde på en hemmelighed i så mange år. Har alle amerikanske præsidenter lige fra Harry S. Truman til George Bush virkelig formået at skjule sandheden om ufo-nedstyrtningerne og Majestic-12 gruppen. Det lyder ulogisk, når man tænker tilbage på de skandaler, som den amerikanske regering har haft i 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne. Mest markante er nok »Svinebugten«, »Watergate« og »Irangate/Contra« skandalerne.

Det amerikanske ufo-tidsskrift *International UFO Reporter* har da også lavet en slags opinionsundersøgelse om MJ-12 dokumenterne. Den viste helt klart, at der blandt ufo-interesserede i USA var meget lidt tiltro til dokumenternes ægthed. Faktisk var der kun to ufologer, der troede, at de var ægte. Og det var såmænd, ja, gæt bare, William L. Moore og Stanton T. Friedman. En tredje, som også troede, at de var ægte, var Jaime Shandera, men han betegner ikke sig selv som ufolog. Og de tre er lige netop dem, der ville opnå mest ved en offentliggørelse af dokumenterne.

Deres bevis går på, at dokumenterne må være ægte, fordi de for det første passer med de oplysninger, der er i f.eks. *The Roswell Incident*. Dette bevis holder ikke, for dokumenterne kan jo rent faktisk være lavet over bogens oplysninger. Og for det andet, fordi der ingen beviser er på, at de er falske, altså tvivlen må komme anklagede til gode.

En sidste kommentar til dokumenterne er, at sikkerhedspåtegningerne lyder lidt underlige. TOP SECRET (yderst hemmeligt) er den højeste klassificeringsgrad, mens RESTRICTED (til tjenestebrug) er den laveste. Hvorfor har man sat dem sammen? Dertil kommer, at betegnelsen EYES ONLY (kun til gennemsyn) ikke er amerikansk, men engelsk og kun bruges i de dokumenter, England og USA udveksler. FBI vil i øvrigt ikke gå ind i sagen om MJ-12 dokumenterne, da ingen love er blevet overtrådt ved deres offentliggørelse – dokumenterne var jo deklassificerede.

Men hvem kan eventuelt have »lækket« dem?

Afslørede kilden sig selv?

I 1984 blev filminstruktøren Linda Moulton Howe kontaktet af en regeringskilde,

1001 BOGTITLER

Det er næsten som et eventyr at dykke ned i vores ca. 1.000 titler om ufoer, parapsykologi, okkultisme, helse mv. Vi har nye og antikvariske bøger til en billig penge.

Ring eller skriv efter gratis bogkatalog hos Andersen Bogservice, Klingseyvej 28, 2720 Vanløse (kun postordre), 31 71 72 25 (alle aftener kl. 20-22, mandage undtaget).

Vi er også interesseret i at købe bogsamlinger inden for de nævnte emner.

**Andersen
Bogservice**

der ville have hende til at lave en dokumentarisk film om ufoer. Kilden gav hende en kort orientering om, hvad filmen skulle handle om, og sagde så, at det, hun havde hørt, skulle hun holde hemmeligt, indtil filmen eventuelt blev frigivet.

Men filmen blev aldrig til noget, og hun har siden fortalt, at det, som regeringskilden fortalte, passede til punkt og prikke med MJ-12 dokumenterne og kontakten med »EBEs« (se Hillenkoetter/Eisenhower dokumentet i UFO-NYT nr. 1/90). Disse »EBEs« skulle have været af den nordiske type også kaldet »de høje«.

I marts 1986 besøgte ufo-forsker og foredragsholder Robert Hastings dr. Paul Bennewitz, der er kendt fra Kirtland-observationen i 1980 (se UFO-landing, SUFOI 1986), i dennes hjem i Albuquerque, New Mexico, ikke langt fra Kirtland AFB.

Under deres samtale brugte Paul Bennewitz betegnelsen »Extraterrestrial Biological Entities« (ikke-jordiske biologiske væsener), da han beskrev de fremmede, som han havde set i forbindelse med ufo-aktiviteten. Det er her værd at bemærke, at Paul Bennewitz brugte denne betegnelse et år før, at den dukkede op i MJ-12 dokumenterne. Hvor kendte han denne betegnelse fra, hvis ingen har fortalt ham om den?

New York advokaten Peter Gersten, daglig leder af CAUS (Citizen Against UFO Secrecy), besøgte i 1983 en efterretningsagent på Kirtland AFB. Denne agent fortalte en del bizarre historier om ufoer, og han kunne blandt andet berette om et briefing dokument om ufoer og Cash/Landrum-sagen (se UFO-NYT 1983/6), som skulle sendes til præsident Jimmy Carter.

Cash/Landrum-sagen skulle efter sigende dreje sig om regeringens afprøvning af ufo-teknologi (hvilket Paul Bennewitz også har hævdet). Agenten fortalte også, at William L. Moore var »tæt på« med Roswell, og han indrømmede, at det originale Project Aquarius telegram om Paul Bennewitz og hans ufo-fotos var en afskrift og ikke et originalt telegram. Dette telegram blev første gang nævnt sammen med MJ-12 og Project Aquarius.

Men hvad har disse tre tilfælde egentlig fælles?

- Linda Moulton Howes kilde var Air Force OSI specialagent Richard Doty (se UFO-landing, SUFOI 1986).
- Peter Gersten interviewede OSI specialagent Richard Doty.
- Paul Bennewitz var genstand for OSI specialagent Richard Dotys undersøgelser af ufo-observationen i 1980 ved Kirtland AFB, New Mexico, og de to bevarede kontakten bagefter.

Man kan godt forestille sig, at William Moore har samarbejdet med Richard Doty efter den originale Kirtland-observation i 1980. Richard Dotys tjenestested, Kirtland AFB, nævnes ofte af William L. Moore, Stanton Friedman og Jaime Shandera.

Richard Doty vidste en hel del om MJ-12 før december 1984, da de velkendte dokumenter dukkede op.

Richard Doty gjorde tjeneste som OSI agent i november 1977 på Ellsworth AFB, da den falske rapport om, at sikkerhedsvagterne på Ellsworth AFB var i skudduel med ufo-nauter, så dagens lys. Det fortalte han i 1983 til Peter Gersten.

Spørgsmålet er så: Er Richard Doty kilden for alt det, vi nu hører fra William Moore? Muligheden kan i hvert fald ikke udelukkes. Det er også meget sandsynligt, at det er Richard Doty, der står bag den berømte OSI-rapport, der danner grundlag for Kirtland-landingen.

Meget tyder på, at William Moore har haft kontakt med Richard Doty helt tilbage til januar 1982, måske før. Det er også kommet frem, at William Moore, Bob Pratt og en tredje person med pseudonymet »Ronald L. Davis« (Richard Doty?) ville skrive en bog om Project Aquarius/MJ-12 i 1982.

Project Aquarius

I kølvandet på MJ-12 dokumenterne dukkede endnu et dokument med betegnelsen »national sikkerhedsinformation« op. Til sidst på dette ark er der endnu en advarsel: »Dette YDERST HEMMELIGE – KUN TIL GENNEMSYN-dokument indeholder oplysninger, der har stor betydning for den nationale sikkerhed.« Skrivemåde og form

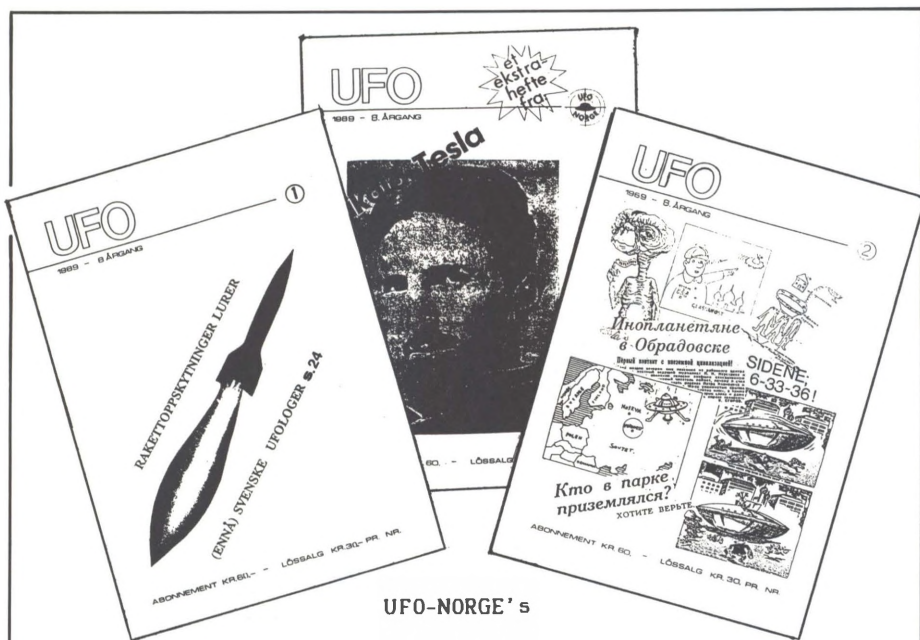
passer ikke desto mindre med det tidligere omtalte Hillenkoetter/Eisenhower dokument. Men så følger også den største selvmodsigelse i dette ufo-eventyr. »EXECUTIVE CORRESPONDANCE, udførlig orientering om emnet PROJECTAQUARIUS (TS)«. Et dokument udarbejdet af MJ-12, der er eneste ansvarlige for netop denne sag.

»Document Controll« og »Classified by MJ-12-SSP on Executive Order« var tilføjet med håndskrift. Dette papir lugter langt væk af forfalskning, og den moderne computerskrift, der er anvendt, passer slet ikke til noget, der er udarbejdet så tidligt som i 1947–1954. Her har der rigtig været gang i manipulationen og propagandamøllen.

I en følgeskrivelse til Aquarius (i øvrigt også stemplet TOP SECRET!) er det håndskrevne også tilføjet (den originale maskinskrivne tekst er meget svag, mens stemplet TOP SECRET er meget kraftigt!), da den ikke var indføjjet, hverken da Project Aquarius i 1959 blev oprettet af præsident Eisenhower, og da Project Blue Book blev stoppet i 1969. Formålet med dette projekt var at opnå »kontakt med fremmede livsformer«.

En rigtig »kioskbasket«

I et andet tvivlsomt dokument omtales Project SIGMA, der tilsyneladende udskilte sig fra Aquarius i 1975. Her opnåede man et »positivt resultat... den 25. april 1969

UFO-NORGE's

tidsskrift "UFO" utkommer med minimum to nummer i året. I 1989 fikk alle medlemmer et gratishefte om Nikola Tesla. Dette er fremdeles tilgjengelig for NOK 30,-

Arspris på "UFO" er NOK 60,-. Alle ekstrahefter er GRATIS.

Gratis prøvenummer tilsendes ved å kontakte:

UFO-NORGE
Postboks 1155
N-5001 BERGEN.
NORGE.

Ved direkte bestilling av Arsabonnement
benytt giro nr. 0809 3070810

mødtes en USAF-efterretningsofficer med to fremmede på et forud aftalt sted i New Mexicos ørken. Dette møde varede ca. tre timer.»

Ligeledes omtales her et Project SNOW-

BIRD, der blev oprettet i 1972 og gennemførte en testflyvning med en bjærget, fremmed flyvemaskine, »dette projekt fortsætter nu i Nevada.«

På samme måde omtales Project POUNCE, der blev oprettet i 1966 og havde til opgave at indsamle alle oplysninger om rumflyvning – tilsyneladende en videreførelse af de tidligere indsamlede informationer fra de formodede ALIENS (ikke-jordiske væsener). Et sandt eventyr af tvivlsom herkomst!

En parallel til dette er Project Aquarius fra 1970'erne, der skulle bedre kontakten

(Utydelige bogstaver/kode?) PROJECT SIGMA: (PROWORD: XXX). Oprindeligt oprettet som en del af Project XXX i 1954. Blev et separat projekt i 1976. Dets formål var at oprette kommunikation med de fremmede. Dette projekt havde succes i 1954, da en USAF efterretningsofficer mødte to fremmede på et forud aftalt sted i New Mexicos ørken. Mødet varede ca. 3 timer. Air Force officeren udvekslede visse informationer med de to fremmede (Atch. 7). Dette projekt fortsætter på en Air Force base i New Mexico (OPK: XXXXX).

(Utydelige bogstaver/kode?) PROJECT SNOWBIRD: (PROWORD: XXXX). Oprindeligt oprettet i 1972. Dets opgave er at foretage testflyvninger med et erhvervet fremmed fartøj. Dette projekt fortsætter (utydeligt ord).

(Utydelige bogstaver/kode?) PROJECT XXXX XXXXXXXX. Oprindeligt oprettet (utydeligt). Dets opgave var at vurdere alle de UFO XXX informationer, der vedrørte rummet (flere utydelige ord).

til besætningerne på de flyvende tallerkener. Dette skulle faktisk også være sket, men naturligvis i yderste hemmelighed.

Hvad skal man tro? Er dokumenterne ægte, eller er det et velgennemtænkt svidnelnummer? Som sagen står nu, må man nok mene, at det sidste er tilfældet. Enhver må afgøre med sig selv, om man tror på trekløveret William L. Moore, Stanton T. Friedman og Jaime Shandera, eller deres modstandere. □

Kilder:

Above Top Secret af Timothy Good. CAUS Bulletin, nr. 8, juni 1987. CAUS Bulletin, nr. 9, december 1987. CENAP-Report, nr. 142, 12/1987. International UFO Reporter, vol. 11, nr. 6, november/december 1986. International UFO Reporter, vol. 12, nr. 5, september/oktober 1987. Journal für UFO-Forschung nr. 1987/5. Just Cause, nr. 12, juni 1987. Just Cause, nr. 13, september 1987. Just Cause, nr. 14, december 1987. Just Cause, nr. 19, marts 1989. Magonia, nr. 28, januar 1988. Magonia, nr. 29, april 1988. MUFON UFO Journal, nr. 243, juli 1988. Skeptical Inquirer, vol. 10, foråret 1986. Skeptical Inquirer, vol. 12, vinteren 1987/88. Skeptical Inquirer, vol. 12, foråret 1988. Skeptical Inquirer, vol. 12, sommeren 1988. Skeptical Inquirer, vol. 13, foråret 1989.

FRA RAPPORT-ARKIVET

»Lysmur« skræmte kvinde

Af Torben Birkeholm.

I SUFOIs store rapport-arkiv findes mange spændende og mystiske beretninger. De fleste af dem omtales her i bladet, men ind imellem findes rapporter, som af en eller anden årsag ikke har været offentliggjort. Her følger en af slagsen, som indeholder spøgelsesagtige elementer.

Beretningen stammer fra en kvindelig sygehjælper, som var omkring 33 år på det tidspunkt, hvor hun oplevede et mærkeligt fænomen. Det var søndag - dagen før fastelavnsmandag - i februar 1965 eller -66.

Ved 21-tiden cyklede kvinden ad en mørk

og øde vej mod sit hjem i nærheden af Løkken i Vendsyssel. Det var temmelig tåget og helt stille, men ca. 500 meter længere fremme til venstre så hun et ensomt beliggende hus ved vejen. Et rødt lys syntes at skinne ud fra vinduerne.

Så to lys komme nærmere

Pludselig bevægede det røde lys sig og var på et øjeblik ude på vejen. Nu var der to lys, der svingede ned mod hende. Lysene var af størrelse som to lommelygter med ca. en meters mellemrum. Det kunne ligne nogen, der løb med to lygter, og kvinden tænkte, at det var drengestreger. Pludselig skiftede de runde lys farve fra rødt til gulligt, og samtidig kom lysene nærmere, hen imod hende.

Sygehjælperen var vant til at cykle alene, og hun plejede ikke at være bange. Hun cyklede derfor videre fremad.

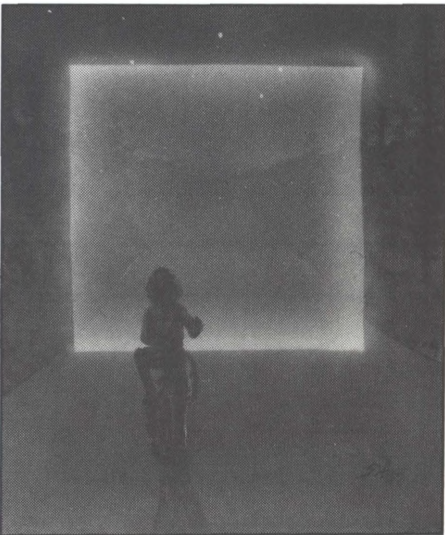

Lysmuren standsede lige foran hende

Men med utrolig hastighed nærmede lyset sig kvinden, og hun så, at det samtidig bredte sig og ligesom dannede en »mur« af lys, der fyldte hele vejbanen og var 4-5 meter høj!

Lyset var ikke blændende, men bevægede sig få meter foran sygehjælperen for derefter at stå stille. Hun prøvede at fortsætte på cyklen, men havde ikke spor lyst til at køre ind i »lysmuren«. Derfor stod hun af cyklen og stirrede på fænomenet i mindst et minut - nu temmelig bange. Hun var så tæt på, at hun kunne have stukket en hånd ind i lyset.

Så besluttede hun sig og vendte lynhurtigt om. Hun trådte kraftigt i pedalerne, og efter nogle få omgange så hun sig tilbage over skulderen af frygt for, at »lysmuren« skulle følge efter.

Tegning: Stefan Harboe Andersen.

Forbløffet konstaterede hun, at lysfænomenet var borte - forsvundet uden spor og helt lydløst. Hun fortsatte tilbage til sine forældre.

Lyset blev observeret i ca. 5 minutter i alt. Det var helt lydløst, og der var ingen perioder, hvor det var slukket - de skiftende farver og former syntes at udspringe af ét og samme fænomen.

Holdt mund i mere end 15 år

Først mere end 15 år efter fortalte kvinden om hændelsen til SUFOI, da hun tilfældigt læste om andre observationer i en lokal avis. Netop på grund af at der var gået så lang tid, blev der ikke gjort forsøg på at efterforske sagen nærmere. Men kvinden fortalte desuden, at på det sted hun stod af cyklen, lå en ruin, resterne af en nedlagt gård, hvor man sagde, at det spøgte...

Var det et ufo-fænomen eller spøgeri? Beretningen kan ikke give svaret i sig selv, men måske er det heller ikke et relevant spørgsmål. Vi har svært nok ved at definere de to begreber, og hvis det i virkeligheden er to sider af samme sag, har det jo ingen mening at forsøge. Historien om lysmuren kan blot understrege, hvor store besværligheder vi får, når vi forsøger at sortere og adskille og kategorisere. □

ASTRONOMI

Rummets kratluskere!

Af Ole Henningsen.

I 1989 passerede en asteroide Jorden i meget kort afstand. Hvis den havde ramt Jorden, ville nedslaget svare til en bombe på 20.000 megaton. Hullet i Jorden ville blive 1,5 km dybt! Jorden gik fri i 1989, men asteroiden kommer igen - måske om 11 år!

Aviation Week & Space Technology's oktober 1989-udgave citerer nu kilder inden for det amerikanske efterretningsvæsen for oplysninger om, at der har været problemer med satellitten, efter at den var anbragt i sin nye bane i 500 kms højde og med en in-

klination på 57 grader. Dog hævder man, at problemerne er blevet løst.

En flok særdeles aktive amatørastroномer har observeret og bl.a. filmet satellitten i dens bane. Med baggrund i disse observationer er man kommet til et ganske andet

Kometen Arend-Roland, 1957.

synspunkt end det militære efterretningssvæsen. Amatørastronomerne har derfor til irritation for militæret oplyst, at satellitten i virkeligheden tumler ukontrolleret rundt om sig selv.

Dette har man konstateret og målt bl.a. på film, hvor man tydeligt ser den variation i lysstyrken, der opstår, når satellitten med sine solpaneler drejer rundt og i større eller mindre grad reflekterer sollyset. Amatørastronomerne har beregnet, at satellitten roterer om sig selv ca. 30 gange i minuttet.

Den sammenslutning af amatørastronomer, der har gjort disse iagttagelser, ønsker ikke at afsløre sin identitet og geografiske placering. Dog nævnes det, at 3 af amatørastronomerne findes i Vesteuropa.

I bladet Ingeniøren den 17. november 1989 nævner signaturen »pek«, at satellitten burde kunne observeres fra Danmark, og efterlyser samtidig det første danske foto af denne specielle satellit.

Så hvis en af vore læsere trods vinterkulden og samtidig er heldig nok til at få tingesten i kassen, hører vi på redaktionen herne herom.

Nærkontakt i nogen grad

»Det var nær ved!«, udbrød astrogeologen Henry Holt ved Northern Arizona Universitetet i USA i anledning af sin seneste opdagelse.

Den 31. marts 1989 opdagede han en lille asteroide på et par af sine fotooptagelser foretaget med 18 tommers Schmidtteleskopet ved Mount Palomar Observatoriet i USA.

Der opdages jævnligt rutinemæssigt i hundredvis af nye asteroider ved hjælp af ret simple metoder. Og denne asteroide, der fik navnet 1989 FC, adskilte sig ikke fra andre før i starten af april måned, da yderligere beregninger viste, at den havde passeret Jorden i meget kort afstand en uge før opdagelsen!

Afstanden til Jorden havde været på mindre end 700.000 km den 23. marts, og dette er i astronomisk målestok uhyre lidt, selv om det svarer til to gange afstanden til Månen.

Ofte nærkontakt med rumobjekter

Det er sket før, at andre rumobjekter har passeret nær Jorden. Kometen Lexell var i 1770 så tæt på som 2,2 millioner km. I 1983 passerede kometen IRAS-Araki-Alcock i en afstand af 4,5 millioner km. Og i 1937 var asteroiden Hermes så tæt på som 760.000 km.

Så sent som den 9. august 1989 opdagede Eleonor Helin fra Mount Palomar Observatoriet en anden asteroide, der fik betegnelsen 1989 PB. Den 25. august passerede den Jorden i en afstand af kun 4 millioner km.

Katastrofale følger af nedslag

»Hvis asteroide 1989 FC i marts måned var

fortsættes side 14

Der er vel penge i meteoror?

Ifølge oplysninger i Süddeutschen og Bild-Zeitung den 12. april 1989 skulle der tilsyneladende have været et kæmpe meteornedfald i byen Icononzo i den sydamerikanske stat Columbia. Nedfaldet skulle have fundet sted den 8. april, og der skulle være opstået et meteorkrater på ikke mindre end 100 meter i diameter, og 90 huse skulle være blevet ødelagt.

En nærmere forespørgsel hos Smithsonian Institution i Washington, USA, godtgjorde dog med det samme, at der ikke var tale om et meteornedfald, men om et jordskred, hvilket er en mere jordnær forklaring.

Oplysningerne om meteornedfaldet kom fra byen Icononzo's initiativrige borgmester, der tilsyneladende forsøgte at få de store bygningskader betalt med regeringspenge. Derfor berettede han om det sensationelle meteornedfald og de store skader, det havde forvoldt.

Men en statslig ekspertkommission gravede i sagen og kom desværre for den dygtige borgmester på sporet af fidusen.

Så erstatning og meteor gik sig altså en tur!

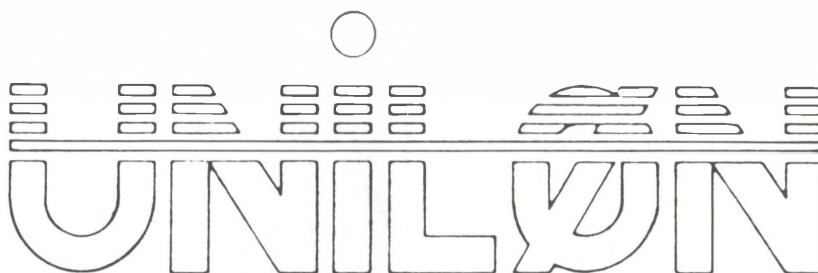
Ole Henningsen.

Kilde: Sternschnuppe 1-2, Maj 1989, Mitteilungsblatt der VdS-Fachgruppe Meteore.

eneste

DANMARKS PROFESSIONELLE EDB-LØNSYSTEM

til Bygge- og Anlægsvirksomhed
Transport, Installation og Industri

Alle akkordformer, automatisk forskuds- og overskudsbe-
regning, mange tillægs- og fradragsordninger, lønfordeling,
statistikker, redegørelser, alle Sh- og ferieordninger, faktur-
reringsgrundlag, overførsel til/fra andre edb-systemer, en-
kel gageadministration.

Rekvirer brochure og reference-liste hos:

Inter Cos

Tlf. 47 38 04 48

Unix • Olivetti • IBM • Texas Instruments • NCR • Motorola

EFTERFORSKNING

Jagten på beviser

Af Kim Møller Hansen.

Alle UFO-interesserede har hørt om nedstyrtningen ved Roswell i New Mexico. Men hvor mange ved præcis, hvor objektet faldt ned, hvad militæret fandt, og hvad man i dag kan finde på stedet?

Nedstyrtningstedet har været en dyb hemmelighed i 43 år. Nu har J. Allen Hynek Center for UFO Studies (CUFOS) i USA fundet stedet!

Jagten på beviser er sat ind...

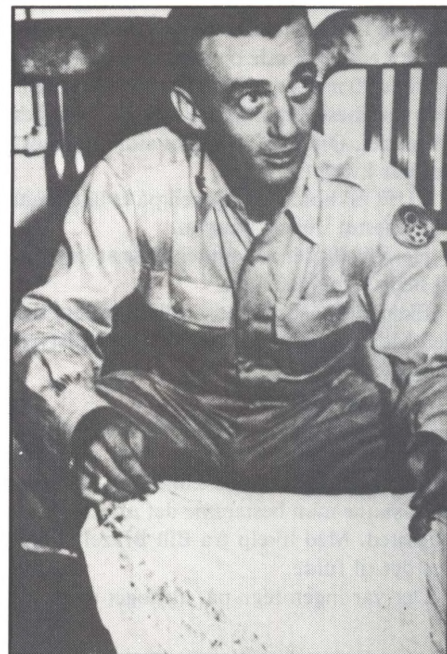
Som tidligere omtalt i UFO-NYT styrtede et eller andet objekt ned i det sydlige New Mexico i juli 1947. En pressemeddelelse den 8. juli 1947 meddelte, at den amerikanske hær havde bjærget et skiveformet objekt. Senere samme dag blev meddelelsen dementeret: Objektet var en vejrballon. Men bag scenen var der hektisk aktivitet. Alt blev gjort for at neddyse sagen. Nedstyrtningstedet blev afspærret, og journalister blev holdt pænt på afstand. Lokale radiostationer og aviser blev udsat for censur. Soldater, som skulle transportere resterne fra det nedstyrtede objekt, fik intet at vide om, hvad de egentlig kørte rundt med.

Major Jesse Marcel var den første officer, som fandt vragestykker, men han fik ikke tilladelse til at se den endelige rapport om sagen.

Men hemmeligheder har det med at blive hvermands eje. I slutningen af 1970'erne besluttede Jesse Marcel sig til at fortælle om sin egen rolle i sagen. Resultatet kan man selv læse om i bogen »The Roswell Incident« (»UFOet der styrtede«, Bogan 1981).

Men dermed er sagen ikke slut. Flere ihærdige ufo-interesserede har fundet ud af, at sagen er ufuldstændigt efterforsket. Mange vidner er nemlig aldrig blevet interviewet. Efter et større detektivarbejde udført af Don Schmitt (CUFOS' efterforskningsleder) og Kevin Randle (tidligere efterretningsofficer) er det til dato lykkedes at finde og interviewe over 150 personer, som har forbindelse med sagen. En af de interviewede er Bill Brazel, som er søn af den farmer, der fandt de første vragrester.

Schmitt og Randle fandt også ud af, at ingen (bortset fra hæren og Brazels far) endnu har fundet det præcise nedstyrtningsted og undersøgt det. Her var en oplagt opgave.

Major Jesse Marcel sidder med vragrester, sådan som de blev præsenteret for offentligheden. Marcells søn kan huske, at faderen natten den 7. juli 1947 bragte vragrester med hjem til Roswell. To år senere opdagede militæret dette og konfiskerede stumperne. Det interessante er her, at Marcel havde fundet stumperne efter, at militæret havde finkæmmet området. Dette giver et spinkelt håb om, at der endnu i dag kan være interessante sager på nedstyrtningstedet.

(Foto: Fort Worth Star-Telegram).

Her ses nedstyrtningstedet fra syd mod nordvest.

(Foto: IUR).

Ekspeditionen til Roswell

Den 15. september 1989 drog 10 medarbejdere fra CUFOS (heraf to arkæologer) til Roswell i New Mexico. Nedstyrtningstedet ligger i et meget øde og næsten ørkenagtigt område 80 miles nordvest for byen Roswell. Den nærmeste samling huse ligger 30 miles fra stedet. Området består af store ranches, der har kvæg og får.

CUFOS' hold slog sig ned på et lille hotel (det eneste) i byen Vaughn.

Herfra tog det halvdanden time at køre ud til nedstyrtningstedet.

Ekspeditionsdeltagerne tilbragte fem dage i Mexico, heraf 3 dage på selve nedstyrtningstedet.

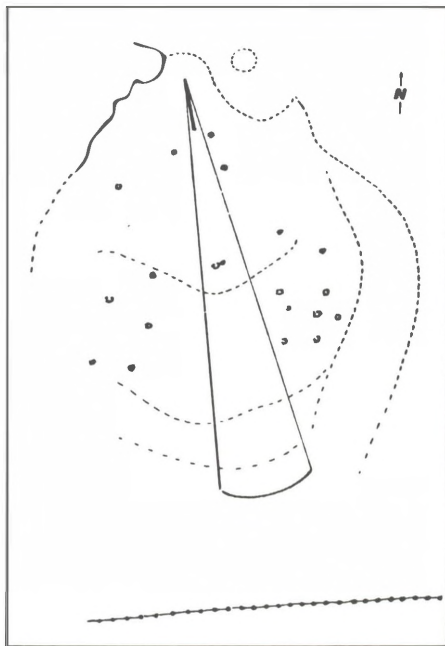
Hvad fandt de så?

Forventningerne var på forhånd meget beherskede. Ingen regnede med at finde stumperne fra et stjerneskip. Først og fremmest skulle man bestemme det præcise nedslagssted. Med hjælp fra Bill Brazel lykkedes det til fulde.

Der var ingen tegn på, at noget stort en-

gang var styrtet ned her, men hvad kan man også forvente efter så mange år. Holdet kortlagde området meget omhyggeligt, tog jordprøver og gennemtravede terrænet. Desuden blev en metaldetektor anvendt uden større held. Den største metalgenstand var en rusten konserverdåse. Alle disse undersøgelser foregik trods protester fra de lokale indbyggere - et par klapperslang-

Under opholdet i New Mexico fandt ekspeditionen også flere nye vidner, ligesom det lykkedes at fremskaffe en masse gode

Bill Brazel så nedstyrtningstedet nogle få dage efter, at soldaterne havde samlet vragesterne op. Han kan huske, at der var en ca. 150 meter lang »udhulning« i jorden fra nordvest mod sydøst. Det så ud, som om objektet havde slået smut på jordoverfladen. »Udhulningen« er markeret på tegningen som en vifte.

Der tages jordprøver til senere analyse i laboratoriet. (Foto: IUR).

Nedstyrtningstedet opmåles den 15. september 1989.

(Foto: IUR).

luftfotografier af området, endda et fra 1946.

Denne første tur til Roswell betragter CUFOS som en succes, og den vil blive fulgt op af flere i den kommende tid. Stedets nøjagtige position hemmeligholdes af hensyn til den videre efterforskning.

Folkene i CUFOS er overbeviste om, at videnskabelige metoder og det rette udstyr kan kaste nyt lys over et af de største mysterier i ufologiens historie. □

Kilde:

International UFO Reporter no. 5, 1989 (IUR), 2457 West Peterson Avenue, Chicago, Illinois 60659, USA.

Rummets kratluskere!

– fortsat fra side 12

styrtet ned på Jorden, havde det haft katastrofale virkninger«, siger Bevan French, forsker ved NASA's Solar System Exploration Division. »Eksplodingskraften ved nedslaget ville svare til en bombe på 20.000 megaton, og ved nedslag på landjorden ville asteroiden have forårsaget et krater med en diameter på mellem 7 og 15 km og med en dybde på 1,5 km. Ved nedfald i havet ville den kunne have dannet bølger af flere hundrede meters højde afhængig af nedfaldshastighed og -vinkel, vanddybde m.v. Sådanne bølger ville kunne løbe Jorden rundt flere gange med enorme ødelæggelser til følge«.

Kommer igen, men hvornår?

Beregninger viser, at asteroiden 1989 FC er omkring 3/4 km i diameter og har en omløbsbane om Solen på ca. 1 år og en banehastighed på ca. 75.000 km i timen. Dens bane om Solen er kraftigt ellipsoformet og vil bringe asteroiden på kollisionskurs med Jorden inden for en overskuelig årrække.

»Hvornår dette vil ske, kan man endnu ikke sige noget helt konkret om, før der er indsamlet yderligere banedata«, siger astronomen Edward Bowell fra Lowell Observatoriet i USA. Han foretog i maj beregninger for at fastslå, hvornår vi næste gang kan vente nært besøg af denne asteroide.

Noget tyder på, at dette kan ske om ca. 11 eller 22 år. Bowell og hans forskerkolleger Brian Skiff, ligeledes ved Lowell Observatoriet, mener, at den næste meget nære passage af 1989 FC vil finde sted i år 2012.

Så må man håbe, at der inden da ikke er kommet andre småplaneter helt bag på os! □

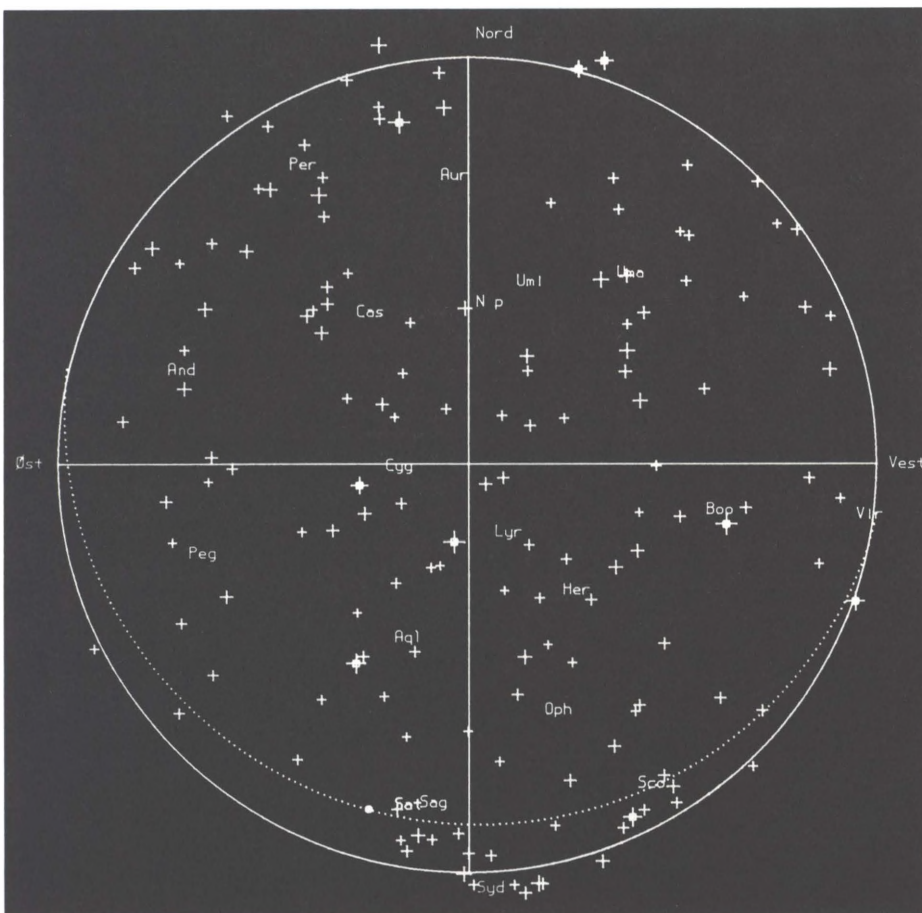
Kilder:

*Astronomy, August 1989
SAF Bulletin, Vol. 21, 1989, nr. 5*

ASTRONOMI

Kig på himlen

Ved Henrik Hartmann.
Observatoriet i Rude Skov.

Kortet viser stjernehimlen den 1. aug. 1990 kl. 23 med de stjerner, der er klarere end størrelse 3.5.

I juli står stjernerne på samme plads kl. 01 og i september kl. 21. Den eneste planet, der er synlig på det tidspunkt, er Saturn, som står lavt i syd i stjernebilledet Skytten (Sag).

I begyndelsen af juni vil Venus kunne ses i øst inden solopgang; men det er jo meget tidligt om morgenen på den årstid!

Stjernebilledernes navne er angivet med tre bogstaver på følgende måde:

Per:	Perseus	And:	Andromeda	Sag:	Skytten
Uma:	Store Bjørn	Peg:	Pegasus	Umi:	Lille Bjørn
Vir:	Jomfruen	Oph:	Ophiuchus	Boo:	Bootes
Aql:	Ørnen	Cas:	Cassiopeia	Her:	Herkules
N p:	Nordstjernen	Cyg:	Svanen	Scor:	Skorpionen
Aur:	Kusken	Lyr:	Lyren		

SAAF Svensk
Amatör Astronomisk
Förening

ASTRO

Tidskriften för dig som vill hitta aktuell information om astronomi. Tidskriften för dig som sysslar med astronomi som hobby.

ASTROBAS

Databasen för dig som vill hitta dagsfärska nyheter. Databasen för dig som vill kommunicera med amatörastronomer utanför sveriges gränser.

ASTRONYTT

Telefonsvaren för dig som vill veta vad som händer.

Adress: c/o Göran Hasse
Björnmossväg 9, 138 00 ÄLTA

De uforklarlige UFOer

- En radioudsendelse produceret af SUFOI og Radio Ådalen specielt tilpasset lokalradioernes stil med blanding af musik og interviews.
- Udsendelsen varer 30 minutter og kan lånes gratis af alle lokalradioer.
- Med udsendelsen leveres en oplysningsliste til Koda-Gramex samt forslag til studietekster.
- »De uforklarlige ufoer« er en professionel udsendelse, som kan leveres på kassettebånd eller spolebånd.

Udsendelsen lånes ved at skrive til:

SUFOIs Båndarkiv
Eilekiersvej 14
4100 Ringsted

UFO-emblem

i guldsmedekvalitet
(som nål)

Pris: 35,- kr.

Emblemet bestilles ved at indbetale kr. 35,- + kr. 12,- (ekspedition og porto) på giro 9 11 77 25, SUFOI, postboks 6, 2820 Gentofte.

Mærk modtagerdelen »ufo-emblem«.

AKTIVITETER

Et UFO-foredrag, ja s'gerne

Af Peter Nørgård.

En foredragsholder om ufoer bliver spurgt om meget - »Hvorfor er det mest om natten, at folk ser ufoer?« - »Har du selv set noget?« - »Hvordan er du blevet interesseret i ufoer?« - Mange forskellige spørgsmål, som er med til at gøre det spændende at holde ufo-foredrag.

I aften skal vi høre om...

de mystiske ufo-fænomener, og jeg er sikker på, at der nok skal blive lejlighed til at stille spørgsmål til sidst. Jeg vil gerne byde velkommen til områdeleder i Skandinavisk UFO Information, Peter Nørgård, værsgo.

»Tak for det. Jeg vil nu fortælle lidt om min hobby - jeg samler på selvlysende polynesiske frimærker... - nåh nej, det var ufoer, det skulle handle om. Men jeg nævner frimærkerne, fordi det er en hobby for mange - nogle samler på ølkapsler, og andre går til folkedans - og jeg interesserer mig altså for ufoer.

Jeg betragter det som en hobby som så mange andre, en af de mere specielle ja, men samtidig mere end det.

Bagved ligger der en stor portion NYS-GERRIGHED over for den slags uforklarelige fænomener; det er en væsentlig del af drivkraften for min ufo-interesse.«

Sådan begynder jeg af og til mit ufo-foredrag.

Telefonen ringer:

»Det er Peter Nørgård... et foredrag om ufoer? Ja, s'gerne, hvornår? Jah, det kan jeg godt..., hvor mange tilhørere? OK..., så er det en aftale, farvel.«

En aftale om et ufo-foredrag er indgået. En del praktiske oplysninger udveksles: tid, sted og evt. særlige ønsker til foredragets indhold, samt tilhørernes forkendskab til emnet.

Der er mange hensyn at tage, idet jeg gerne vil målrette mit foredrag så meget som muligt til den aktuelle tilhørerkreds.

Tro det eller ej, men der er en vis forskel på f.eks. en lidt urolig, men nysgerrig 7. klasse og så 25 slipseklædte logemedlem-

mer. Hver for sig er de en oplevelse.

Gennem de seneste 3 år har jeg holdt ca. 25 ufo-foredrag for mange forskellige forsamlinger på højst forskellige steder. Lige fra et spejderlokale til en bogcafé.

På et tidspunkt bliver en del af foredraget naturligvis rutine, men det må ikke blive som afspilning af et kassettebånd. Der kommer jo heldigvis også hele tiden nye spændende ufo-observationer at fortælle om, så bl.a. derfor er to foredrag aldrig ens. Endelig giver spørgsmålene fra tilhørerne næsten altid mulighed for at inddrage uforudsete aspekter af ufo-sagen.

Mit første ufo-foredrag

Sådan er det i dag, men hvordan var det egentlig allerførste gang, da Bent Eriksen, daværende leder af SUFOIs foredragsafdeling, for 3 år siden ringede og spurgte, om jeg ville klare et ufo-foredrag på Silkeborgkanten?

Jah, det lød da meget spændende. I et stykke tid havde jeg jo gået og tænkt på, at det kunne være interessant at prøve, engang. Men nu skulle det så være. Det var et hold fynske ungdomsskoleelever, der var på tur i det midtjyske, på »Sletten« ved Ry.

Ca. 90 tilhørere. Nå tak, det var noget af en personlig udfordring. Der var godt halvanden måned til... og jeg skulle jo forberede mig; sammensætte et foredrag på halvanden time, men hvordan gjorde jeg nu det?

Og hvad skulle foredraget indeholde? - Noget om ufoer, ja, selvfølgelig... - Sådan var nogle af mine tanker, mens jeg et par aftener om ugen sad og forfattede mit manuskript samt udvalgte nogle gode ufo-observationer at fortælle om. Jeg læste højt for mig selv, for at høre hvordan det lød,

og tog tid på de forskellige afsnit af foredraget.

Jeg var meget spændt på min debut som foredragsholder. På vejen ud til »Sletten« sad jeg i bilen og talte højt for mig selv; øvelse skader jo ikke, tænkte jeg. I min mave flaksede hundredvis af sommerfugle rundt, og jeg syntes selv, at min stemme knækkede over, da jeg begyndte at fortælle. Det gik nu fint, eleverne var nemlig ret stille, og de klappede endda pænt af mig til sidst.

Jeg fik blod på tanden. Det her var jo sjovt, spændende og en personlig udfordring. Samtidig var det interessant at høre andre menneskers syn på ufo-sagen og få en diskussion i gang.

Siden er det gået slag i slag, og jeg holder nu ca. 10 ufo-foredrag om året.

En aftale er en aftale

Sidste år havde jeg en lidt »uheldig« foredragsoplevelse på en skole uden for Viborg - en oplevelse som alligevel viste sig at blive meget hyggelig. Jeg var bestilt til et aftenforedrag for to skoleklasser, 9. årgang, med et forventet antal tilhørere på 30 elever. Der var mødepligt til denne aften, for eleverne fik i stedet for fri nogle timer en anden dag. Jeg møder op i god tid og venter på min kontaktperson. Jeg bliver dog lidt spændt, da den første person, der møder op, er en forsikringskonsulent, som er engageret til et aftenforedrag for ca. 30 skoleelever om erhvervspraktik.

Da min kontaktperson, den ene klasselærer, møder op, bliver hun klar over fadæsen. Det viser sig nemlig, at den anden klasselærer har indkaldt eleverne til en aften med forsikringskonsulenten. Det er svære odds: ufoer mod erhvervsorientering til to 9. klasser.

Kun 4 finder ufoer mest interessant, og selv om en af eleverne ringer til nogle veninder, bliver vi kun 7 i alt. Trods det vil de gerne høre, hvad jeg har at fortælle, da jeg jo nu er kommet og skal have mit honorar. Så vi får en aften ud af det og kommer vidt omkring. Efter ufo-dias og ufo-beretninger kommer vi til at snakke spøgelseshistorier og ånden i glasset, så det blev alligevel en interessant og hyggelig aften.

Hvordan skaffes et ufo-foredrag?

Er du medlem af en forening eller spejdertrup - går du på efterskole eller i ungdomsklub - eller måske er der en personaleforening på dit arbejde..?

Et ufo-foredrag er anderledes information og underholdning om et spændende emne. SUFOI råder over foredragsholdere, der dækker næsten hele landet, og som er vant til at »optræde« for mange forskellige tilhørere. I folkeskoler og på højskoler, i loger og aftenskoler. Er du selv interesseret, eller kender du nogen - så kontakt SUFOIs foredragsafdeling ved: Peter Nørgård, tlf.nr. 86 80 13 15 eller kig i oversigten med de lokale repræsentanter. □

Er kosmiske strenge universets »skelet«?

Af Søren Olsen.

Hvordan er galakserne dannet? Hvorfor er stoffet i universet samlet i små klumper? spørger astrofysikerne. Måske er forklaringen »kosmiske strenge« - mikroskopisk tynde energistrenge med stor virkning!

Da astronomerne for 2-300 år siden studerede himlen ved hjælp af datidens kikkerter, lagde de mærke til nogle tågede, skylignende formationer. De mente, at det måtte være nogle nærliggende gasskyer. Men efterhånden som større og kraftigere teleskoper blev taget i brug, kunne man i 1920'erne fastslå, at disse »gasskyer« var stjernetaget eller galakser.

En galakse er en kæmpemæssig ophobning af stjerner, gas og andet stof, som roterer om en kerne. Den galakse, som vi befinder os i, kaldes Mælkevejen, og den rummer over 100 milliarder stjerner. Nogle mener endda, at der er endnu flere. Vort solsystem, med Solen, Jorden og de andre planeter og deres måner, udgør selvsagt en brøkdel af denne galakse.

I den del af universet, der kan iagttages, er der omkring 10 milliarder galakser. Og der er givetvis mange flere. Nogle astronomer anslår, at der findes 100 milliarder galakser i universet.

Det, der er interessant med disse vældige galakser, er, at de ikke er spredt tilfældigt i rummet. Nej, de er som regel ordnet i bestemte grupper, der kaldes hobe. Den galaksehob, som Mælkevejen tilhører, kaldes den lokale gruppe, og den består af omkring 28 galakser. En af disse er Andromeda-galaksen, der er spiralformet ligesom vor egne galakse. På en klar nat kan den ses uden teleskop på den nordlige himmel.

Disse galaksehobe er igen samlet i superhobe. Den lokale gruppe (som Mælkevejen tilhører) befinder sig i en superhob, der kaldes for den lokale superhob eller Virgo-superhoben efter Virgo-hoben, der er den største galaksehob. Hvis man kunne se disse superhobe på afstand, ville de blot ligne nogle små og store snebolde her og der i universet. Det meste af verdensrummet er tomt og mørkt.

For astrofysikerne er det noget af en gåde, at stoffet i universet så at sige er samlet

i nogle små klumper (set i forhold til universets uendelige størrelse). Hvis spredningen af alt stof begyndte med en gigantisk, kosmisk eksplosion (sådan som Big-Bang teorien forudsætter), så ville det være mere logisk, at stoffet i universet havde en jævn udbredelse.

Kosmiske strenge

Nu mener nogle forskere, at de har fundet en forklaring på galaksernes ujævne fordeling i universet. Forklaringen er »kosmiske strenge«.

Nogle forskere er så begejstrede for teorien om de kosmiske strenge, at de mener, at den kan besvare kosmologiens mange

uløste gåder. Men hvad er en kosmisk streng?

Ifølge forskere er de kosmiske strenge mikroskopisk tynde, men ikke desto mindre har de en masse på mange tons pr. løbende centimeter. De er enten uendeligt lange (det vil sige, at de kan strække sig fra universets ene ende til den anden) eller lukket sammen i ringe af varierende størrelse.

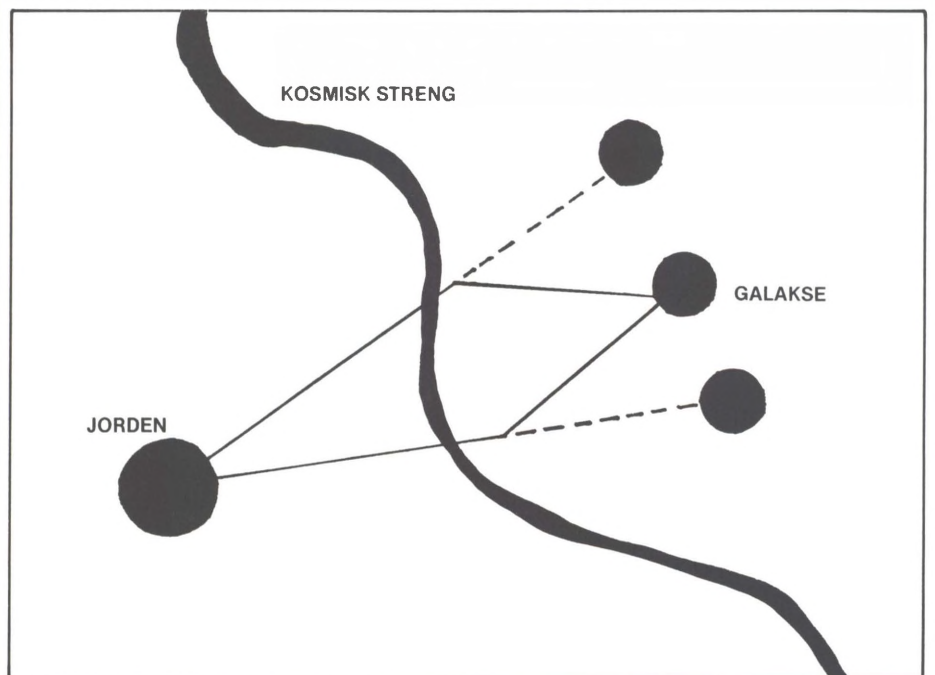
Strengene bevæger sig rundt i rummet med hastigheder, der nærmer sig lysets. Det hævdes, at de kan være superledende i den forstand, at de virker som en slags kabler, der leder elektrisk ladede partikler gennem rummet uden modstand. Man forestiller sig også, at strengene foretager nogle regelmæssige svingninger, indtil de en dag er tappet for energi og derved ikke eksisterer mere.

De kosmiske strenge er dannet på et tidligt tidspunkt under universets udvidelse og har til forskel fra det stof, der blev til stjerner, planeter og andre himmellegemer, bevaret et højt energiniveau. Grunden skulle være en manglende kommunikation mellem alle dele af stoffet i universet. At stof kommunikerer vil sige, at det vekselvirker.

Nogle steder er der på den måde opstået et højenergisk tomrum, fordi den høje temperatur forhindrer elektroner, kernepartikler og siden atomer i at dannes. Dette anderledes stykke fysik er en kosmisk streng.

Sådan blev galakserne dannet

Da de kosmiske strenge er energirige, har de et meget kraftigt tyngdefelt. På et eller andet tidspunkt er partiklerne i universet begyndt at blive tiltrukket af strengenes tyngdekraft, og denne ophob-

Da en kosmisk streng har et meget kraftigt tyngdefelt, vil den afbøje lyset. Hvis en streng befinder sig mellem Jorden og f.eks. en galakse, vil den optræde som en gravitationslinse, og vi vil her fra Jorden kunne observere et dobbeltbillede af galaksen, hvis lys passerer strengen.

ning af stof er så senere blevet til galaksernes dannelse.

Hvis de kosmiske strenge har været årsagen til dannelsen af galakserne, så betyder det, at der inden i hver galakse og galaksehob er en streng. Eller har været, for en del af de kosmiske strenge vil i dag være forsvundet, efter at have opbrugt deres energi. Men de, der er tilbage, vil være at finde i galakserne. De sorte huller er måske i virkeligheden en stump kosmisk streng.

Lys afbøjes

Man må for eksempel forvente, at en kos-

misk streng kan afbøje lys, der passerer forbi, eftersom den har et meget kraftigt tyngdefelt. Det vil stemme med relativitetsteoriens udsagn om, at rummet afbøjes i nærheden af store masser. Strengen vil i dette tilfælde optræde som en gravitationslinse, fordi vi her fra Jorden vil kunne observere et dobbeltbillede af det himmellegeme, hvis lys passerer strengen.

Forskere fra Princeton University i USA peger på andre fænomener, som kan skyldes de kosmiske strenge. Fra tid til anden opfanger satellitter udbrud af kraftig gammastråling. Dette fænomen opstår, hvis

energiudladningen fra en streng passerer en gravitationslinse (for eksempel fra en anden streng) og dermed fokuseres til et kraftigt strålingssignal, der så opfanges af satellitter i kredsløb om Jorden. □

Søren Olsen er freelance skribent og bl.a. forfatter til bogen: »Avisænder - og andre dyr« (Andersen Bogservice, 1989).

UFOLOGI

UFO-bølger

Af D. Scott Rogo.

Hvad har årene 1896, 1947, 1952 og 1973 fælles? Svaret er, at i disse år blev verden oversvømmet af nogle mystiske »ufo-bølger«. - Er årsagen massehysteri eller ægte UFOer?

Når en ufolog taler om bølger, mener han, at der kommer flere og flere rapporter fra et eller flere områder inden for et begrænset tidsrum. Der blev for eksempel set mange mystiske spøgelsesfly over de skandinaviske lande i 1933 og 1934. I 1973 kom der mange ufo-rapporter fra den amerikanske østkyst. Og for nylig har i hundredvis af mennesker rundt om på Jorden berettet om, at de har set mystiske fremmede med små, sprækkelige munde og fremstående øjne. Ja, nogle mennesker er sågar blevet bortført af de fremmede.

Ny viden

Men nu har folkloristen Thomas E. Bullard fra Indiana givet begrebet »ufo-bølger« en ny betydning. Han har undersøgt alle ufo-bølger fra 1896 til i dag og inddelt dem i forskellige grupper. For eksempel har han gjort opmærksom på, at nogle ufo-bølger kun optræder i et meget lille geografisk område, mens andre er verdensomspændende. Nogle bølger varede kun en uge, mens andre varede i måneder eller år.

For ufologer er Bullards data særlig interessante, fordi de antyder, at mange bølger ikke opstår som følge af massehysteri, som skeptikerne mener, men som følge af

»...det er ikke altid, at omtale i medierne giver en kraftig stigning i antallet af ufo-rapporter, sådan som skeptikerne hævder...«

»rigtige« ufoer. For at bevise dette har Bullard analyseret nogle helt forskellige typer af bølger.

I den første gruppe, de »eksplosive bølger«, mener Bullard, at én ganske særlig observation når ud til et meget stort publikum. Denne observation bliver i løbet af få uger eller måneder hurtigt fulgt af mange andre, indtil bølgen langsomt dør ud.

»...jeg tror, at folk SER et eller andet, der foruroliger dem, før de rapporterer ufo'er...«

I den anden gruppe, de »gradvise bølger«, er der et stort antal ufo-rapporter, der dog ikke får den store opmærksomhed.

»Mens de eksplosive bølger har forbindelse med sociale faktorer og endda fup«, siger Bullard, har de gradvise det ikke. Selv når disse bølger endelig bliver omtalt, »er der ingen stigning i antallet af ufo-rapporter,« tilføjer han.

Til at underbygge sine påstande påpeger Bullard den store ufo-bølge i 1952. Selv da observationerne fik megen omtale på grund af observationen ved Washingtons National Airport, optrådte der ingen stigning i antallet af rapporter, siger han.

Folk ser virkelig noget

Nogle sociologer mener, at Bullards teorier er naive. Sociologen Marcello Truzzi fra Eastern Michigan University i Ypsilanti siger for eksempel, at »der er mange sociale faktorer, som får folk til at tro, at de ser ufoer, og rapportere dem, hvorefter medierne skriver om dem. De sociale faktorer, der udløser en ufo-observation, er højst sandsynligt meget komplekse. At se bort fra de sociale faktorer i enhver ufo-bølge er meget naivt.«

Alligevel mener Truzzi, at Bullards analyse er meget vigtig.

»Den viser, at simple, sociale faktorer ikke kan forklare disse bølger,« siger han. »Men når man har at gøre med massehysteri, har lidt også ret.«

Bullard indrømmer da også, at Truzzi kan have ret.

»Men jeg har i det mindste vist,« siger han, »at det ikke altid er omtale i medierne, der giver en kraftig stigning i antallet af ufo-rapporter, sådan som skeptikerne hævder.«

»Faktisk,« tilføjer han, »tror jeg, at folk ser et eller andet, der foruroliger dem, før de rapporterer ufoer. Jeg ved blot ikke, hvad det er.«

Kilde: Omni, oktober 1989.

Oversættelse: Flemming Rasmussen.

NOTITSER

KORT FORTALT

Dræber-tomater!

NASA har fordelt 17 kg tomatfrø til skoler over hele USA. Frøene har opholdt sig seks år i rummet og blev først for nylig bragt tilbage til Jorden af rumfærgen Columbia. NASA ville gerne have, at eleverne, som et led i undervisningen, skulle følge planternes vækst og rapportere evt. usædvanlige forløb til NASA. Nu har en fysiklærer skabt panik. Han mener, at planterne måske vil udvikle giftige mutant-tomater. Nu er de små, spirende skud fjernet fra alle klasser.

Politiken, 15.4.90/kmh

Spøgelser i luften

Den 14. og 15. juli 1990 arrangerer »Independent UFO Network« en UFO-konference i Sheffield. Temaet bliver »Phantoms of the sky. UFOlogy into the 90's«. Blandt talerne kan nævnes: John Keel, Jenny Randles, Budd Hopkins, Paul Devereux og Vladimir Rubstov.

Interesserede kan henvende sig til: Martin Dagless, 84 Elland Road, Brighouse, West Yorkshire, HD6 2QR, telefon (0484) 721993.

kmh

Kosmonaut om flyvende tallerkener

Georgi Mikhailovich Grechko. Foto: Novosti.

Der var glasnost i rummet, da den 58-årige sovjetiske kosmonaut Georgi M. Grechko i november måned var på besøg i Danmark.

Tidligere på efteråret havde han i Saudi-Arabien sammen med 100 kolleger deltaget i et møde i den verdensomspændende sammenslutning af astronauter og kosmonauter - Association of Space Explorers. På mødet var man blevet enige om, at anbefale deres hjemlands regeringer at gøre rumfart til et internationalt anliggende. Der bruges enorme summer af mange nationer for at sende raketter og satellitter op i rummet. Formålet er ofte det samme, og det er blot forskellige nationalitetsmærker, der er placeret på isenkrammet.

Efter Grechkos opfattelse er det absurd, at der anvendes så store økonomiske ressourcer og på tide, at rumfart bliver gjort til menneskets anliggende, fremfor teknologiens eller staternes snævre interesser.

Kosmonauten var bl.a. på besøg på

Meteorologisk Institut i København, hvor han inviterede medarbejdere på en tur til rumstationen Mir for at studere atmosfærens øverste lag. Georgi Grechko er veteran inden for sovjetisk rumforskning. Han har modtaget ikke mindre end 3 Lenin-ordner og er 2 gange udnævnt til Sovjetunionens Helt.

Allerede i 1975 fløj han første gang i rummet med Salyut 4 i en måned sammen med kollegaen Alexei Gubarev.

I december 1977 fløj Grechko sammen med kosmonauten Yurij Romanenko i Soyuz 26 op til Salyut 6. Det var under denne rumtur, at Grechko reddede sin kollegas liv. Romanenko lændede sig for langt ud af rumskibet uden at have fastgjort sin livline. Han mistede grebet og var i færd med at drive ud i rummet, da Grechko fik fat i ham og afbrød hans højst uofficielle forsøg som den første menneskelige satellit.

Sin tredje tur i rummet havde Georgi Grechko i 1985, da han var på besøg i rumstationen Salyut 7. Det vil så vise sig, om han på trods af sin alder skal på endnu en tur i Mir i 1991-92 og gøre geofyske observationer.

Til daglig er Grechko laboratorieforsker ved Institut for Atmosfærisk Fysik under Videnskabernes Akademi i Moskva, hvor han specielt studerer lysende natskyer.

Om »de små grønne fra det ydre rum« fortalte han allerede i 1980 til bladet Sputnik:

Før kosmonauterne lader sig »skyde« ud i rummet, forventer de altid at møde noget ukendt. Og ofte indfrier svaret, som han får fra Jorden på sine rapporter, forventningerne:

»Utroligt!«. Naturligvis har ingen af de usædvanlige ting, som er blevet observeret i rummet noget til fælles med det vrøvl om små grønne mænd eller deres flyvende tallerkener. De usædvanlige ting er fremfor alt videnskabelige fænomener.

Da vi f.eks. observerede og fortalte om endnu et emissionslag i atmosfæren, fik vi et »utroligt« som svar. Videnskabsmændene vidste, at

Yuri Romanenko (tv.) og Georgi Grechko foran en Salyut-simulator. Foto: Novosti.

det eksisterede i 350 kilometers højde, men regnede ikke med, at det kunne ses med det blotte øje.

Hypotesen angående ikke-jordiske civilisationer hører til kategorien tro - ikke tro. Jeg mener personligt, at andre civilisationer eksisterer og tror på muligheden for at finde intelligensvæsener fra andre verdener. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det vil føre til en revolution inden for naturvidenskaberne.

Til den danske presse udtalte han i efteråret 1989, at mennesket efter hans mening ikke kommer til at bo i rummet foreløbig, og at det iøvrigt nok er mere sandsynligt, at vi først får besøg fra en anden mere avanceret civilisation.

Grechko pointerede, at han ikke troede på flyvende tallerkener, men fortalte, at kosmonauterne ofte laver vitser om dem under deres rumrejser. Men at der findes intelligent liv andetsteds i universet, er den sovjetiske kosmonaut stadig overbevist om og afviser ikke, at »det« en dag kunne finde på at besøge os. □

Medaljhæder til journalist

Hvis man på en forståelig og folkelig måde kan formidle vort videnskabelige kendskab til universet, er der medaljer i luften.

Dette fik videnskabsjournalisten Jens Jørgen Kjærgaard fra Berlingske Tidende bevis for, da han den 22. februar fik overrakt Tycho Brahe medaljen samt en tilhørende check på 18.000 kr. af Bodil Pedersen Fonden i Tycho Brahe Planetarium.

Jens Jørgen Kjærgaard er formand for foreningen Danske Videnskabsjournalister og har arbejdet på Berlingske Tidende siden 1978.

Efter taler af chefastronom Hans Jørn

Fogh Olsen og Bodil Pedersen, dæmpedes lyset i rumteatret, og stjernehimlen dukkede op, skruet tilbage til den 16. november 1943. På denne dato fejrede den videbegærlige dreng, Jens Jørgen Kjærgaard, sin 10-års fødselsdag og begejstredes over den specielle oplevelse det var, at se et usædvanligt stort antal af planeterne synlige på den mørke nattehimmel. I sin takketale sagde Jens Jørgen Kjærgaard bl.a.:

»Tycho Brahe Planetarium blev til, fordi Bodil og Helge Pedersen ville åbne folks øjne for stjernehimlens vidundere. Jeg er sikker på, at nogle af de drenge og piger, som ser forestillingerne i rumteatret, bliver lige så begejstrede, som jeg var, da jeg stod ude i den kolde sne for godt 45 år siden.

Nogle af dem får vel lyst til at studere for alvor, andre bliver amatørastro- nomer eller videnskabsjournalister, som får lov til at kigge fagfolkene over skulderen.

I februar 1987 havde jeg en oplevelse, som mange har misundt mig. Jeg boede i et par uger på bjergene La Silla, »Sadlen«, i den øde chilenske Atacama ørken. På dette bjerg ligger ESOs store fælles-europæiske observatorium, der er viet til studiet af de stjerner, som ses syd for Ækvator. Det var i sig selv en oplevelse at se Sydkorset og Alfa Centauri, den stjerne, som er så tæt på vor egen Sol, at lyset kan nå hertil på blot 4 år. Mine astronom-venner sov om dagen, mens jeg kunne slikke solskin, men om natten sad vi side om side ved computerskærme i dunkle rum, der minder om krigsskibes ildleder-central, og kiggede på farveklatters vidnesbyrd om sammensætningen af fjerne himmellegemer.

Ærlig talt, en nat blev jeg overvældet af søvnighed og listede hjem ad de mørke bjergstier. Jeg kiggede på natte-

Videnskabsjournalisten Jens Jørgen Kjærgaard (tv) fremviser den netop til- delte Tycho Brahe medalje. Ved siden af ham ses ægteparret Bodil og Helge Pedersen, hvis fond har indstiftet medaljen. Foto: Ole Henningsen.

himlen og tænkte på Tycho Brahe, der en nat i 1572 havde opdaget sin Stella Nova i Cassiopeja.

Den nat på La Silla kunne jeg måske have fået øje på supernovaen i den store Magellanske Sky, den første i næsten 400 år, som kunne ses uden kikkert.

Så jeg den uden at vide det? Ja, guderne må vide det. Det er i hvert fald sikkert, at ingen af de mange astronomer, som arbejdede på La Silla den nat, blev opmærksom på fænomenet. De havde travlt med at passe deres for længst planlagte og velforberejdede observationer af et lille- bitte stykke af himlen.

Men næste nat vidste de besked, og da vendte alle kikkerten samme vej.

Jeg vil selvsagt ikke gøre mig lystig over hændelsen, for vores erkendelse udvides ikke bare af lykketræf som supernovaen i 1987, men også af studiet af lange serier af observationer af tilsyneladende uinteressante lyspletter.

Stjernerne er sagt med bibelord talrige som havets sand. Man kunne lidt flabet sige, at de nyeste instrumenter gør det muligt at kigge på sandskorn i klitterne helt ude i horisonten. Og hvad så? Jo, man kan godt blive klogere. Man har lov til at forvente det uventede.

En dag, i en forholdsvis nær fremtid, vil en eller anden begavet astronom sikkert opdage et fænomen, som ingen før havde øje for. Og når det sker, vil jeg prøve at forstå, hvad hun/han fortæller, og gøre mit bedste for at formidle budskabet. Det er det, man har astronomer og videnskabsjournalister til,« sluttede Jens Jørgen Kjærgaard sin takketale.

Medaljen blev første gang uddelt i september 1989 til astronomen Henry Nørgaard, der har skrevet adskillige astronomibøger samt jævnligt har artikler om astronomi i Politiken. Fremover uddeles medaljen hvert år den 22. februar på dagen for Tycho

Brahe Planetarium's grundstensnedlæggelse.

Jens Jørgen Kjærgaard kunne hurtigt udvide sin medaljesamling, idet rektor Ove Nathan kort tid efter overrakte ham H. C. Ørsted medaljen i sølv for hans læseværdige formidling af naturvidenskabeligt stof.

Ole Henningsen.

Danmarks Flyvemuseum åbnet

I starten af juni åbnede Danmarks Flyvemuseum i det nye museumscenter i Billund. Samlingen omfatter mere end 50 bevaringsværdige flyvemaskiner, motorer og modeller. Man er i besiddelse af over 50.000 fotografier, film samt båndoptagelser og meget andet, der tjener til at demonstrere flyvningens og rumfartens samfundsmæssige og kulturelle betydning.

Der er både gamle og nye fly i samlingen. Direktør for Danmarks Flyvemuseum, Mads Bjørn Jørgensen, fandt på loftet i Tøjhusmuseet i København en række modeller til Ellehammer-flyvemaskiner. J. C. Ellehammer udfærdigede sjældent konstruktions-tegninger til sine fly, men lavede modeller i en fjerdedel størrelse. Fra Tøjhusmuseet har Danmarks Flyvemuseum også fået Danmarks første militærfly, et Berg & Storm-fly, der blev bygget hos B&W i 1910. Fra Cimber Air har man fået en KZ3-maskine.

Et af de »store museumsstykker« er det 30 år gamle Caravelle-fly Ulf

Viking, der i april blev transporteret fra Kastrup til Billund. Dog ikke ved egen hjælp. Fra det i 1960 blev taget i brug af SAS og til pensioneringen 14 år efter, nåede det at flyve mere end 30.000 ture.

Dansk Selskab for Rumfartsforskning har udarbejdet idéforslag og deltager i rumfartsafsnittet på museet. Emnet er ESA's Columbus-program til »Den Internationale Rumstation« og løfteraketten Ariane 5 sammen med den europæiske rumfærge Hermes. I rumfartsafsnittet er der endvidere lagt vægt på dansk forskning og Danmarks deltagelse i den europæiske rumfartsorganisation – ESA's aktiviteter.

Ole Henningsen.

Sproghjørnet

Forleden kunne man læse i avisen om *et ufo*, men hedder det ikke *en ufo*, spørger B.N., Varde.

Problemet har ofte givet anledning til diskussion, og for så vidt med god grund.

Som man vil vide, er betegnelsen *ufo* (undertiden skrevet UFO) overtaget fra engelsk, hvor det står for *Unidentified Flying Object*. Dette udtryk kan oversættes på to måder, dels uidentificeret flyvende *genstand*, dels uidentificeret flyvende *objekt*. (*På almindeligt dansk: flyvende tallerken*).

Da de to navneord *genstand* og *objekt* jo er henholdsvis fælleskøn og intetkøn, er vejen åben for at sige både *en ufo* og *et ufo*.

Nu forholder det sig sådan, at de allerfleste navneord på dansk er

fælleskøn (ca. 75%), og derfor vil der være en tilbøjelighed til, at også de indlånte ord bliver fælleskøn. Og således også med *ufoen*, der i den ny Retskrivningsordbog er optaget som et fælleskønsord.

I øvrigt kaldes den videnskab, der beskæftiger sig med de flyvende tallerkener for *ufologi*. □

pht

Kilde:

Politiken, 23.05.89.

Landingsbane for UFO'er stemt ned

Nashville, Tennessee – Byrådet i Nashville nedstemte for nylig et forslag om, at Nashville skulle bygge en landingsbane for UFO'er. Den enlige forslagsstiller indrømmede efter afstemningen, at mange mener, han har »rotter på loftet«.

Men rådsmedlem George Darden mente det faktisk alvorligt, da han foreslog at bygge en landingsbane for uidentificerede flyvende objekter, og han blev stødt over, at medlemmerne af rådet lod hånt om hans forslag.

— En dag vil I måske fortryde denne beslutning, sagde Darden til forsamlingen efter afstemningen, der resulterede i 27 stemmer mod og 1 for hans forslag.

— Mange mennesker er kommet til mig og har fortalt, at de har set disse uidentificerede flyvende objekter. Og jeg kan huske, da jeg var en lille dreng på omkring de syv, og min mor så en bisværme komme flyvende. Hun sagde: »Jeg vil have fat i de bier«. Min mor

Hvis du vil undgå at klippe i bladet, så tag en fotokopi af kuponen og send ind

- JA tak** Send mig en stak UFO-Nyt pjecer til uddeling
- JA tak** Jeg vil gerne deltage i en lokal UFO-gruppe
- JA tak** Send straks et gratis nummer af UFO-Nyt, som jeg kan give til en ufo-interesseret ven

Navn: _____

Gade: _____

Postnr.: _____ By: _____

porto

Skandinavisk UFO Information

Postbox 6

2820 Gentofte

vidste nok, hvad hun snakkede om. Men min mor havde ikke forberedt nogen velkomst for biene. Det eneste vi behøver at gøre er at bygge noget, som fortæller, at de er velkomne. Med alle disse »Velkommen til USAs musikby«-skilte i Nashville, vil, siger Darden, skabningerne fra det ydre rum, som pludselig kommer en dag, ikke kunne finde noget sted at lande. »Derfor vil de vende tilbage og sige, vi lyver«.

Rådsmedlem Tom Sharp søgte at ændre forslaget, så det tillod en landingsbane på Dardens område. Men rådsmedlem Tom Alexander afviste det forslag og sagde: »Vi har for megen trafik i forvejen«. Darden beklager, at rådet ikke forstod behovet for at hilse UFOerne ordentligt velkomne og indrømmer, at nogle tror, han har rotter på loftet. — Men jeg er ligeglad, siger han, så længe de ikke har fundet vej til kælderen. □

Kilde:

Dagspressen, 29.05.89.

Har du forsikringen i orden?

I det kvartårslige amerikanske skrift »Fair-Witness Project« (William Moore), FOCUS, fra 31. marts 1989, finder man en omtale af begrebet »Nærkontakts Forsikring«. Mike St. Lawrence fra Saltamonte Springs i Florida tilbyder for et årligt beløb af 9,95 \$ en 10 millioner dollars forsikring mod, at man bliver bortført af rumvæsener. Der er blot et lille problem: Hvordan vil man fremskaffe et gyldigt bevis for sin bortførelse?? En af forsikringsbetingelserne er bl.a. en beediget underskrift af det rumvæsen, der har foretaget bortførelsen. USA er tilsyneladende stadig de talrige muligheds land, det kan vi godt vædde på!

CENAP Report, 3.90.

Oversættelse: Ole Henningsen.

**HUSK
SUFOIs
STØTTEFOND**

Giro: 9 11 77 25

SUFOI på pletten

Tycho Brahe Planetariet åbnede udstillingen »SPUTNIK« den 1. maj. Blandt talerne var kosmonauten Nikolai Nikolaievich Rukavishnikov og astrofysikeren Nikolai Jambirenko. Den 4. maj holdt de to herrer et foredrag i Århus, hvor SUFOIs Bo Nielsen fik et eksklusivt interview »efter fyraften«. Det foregik i en afslappet atmosfære, hvor den timelange samtale også drejede sig om ufoer. Vi bringer her enkelte citater fra samtalen.

Bo Nielsen: »Tror De, at der findes ufoer, hr. Rukavishnikov?«

Svar: »Ja, jeg er ikke i tvivl om, at der findes ufoer i den betydning, at de blot er uidentificerede. Selvfølgelig gør der det. Der er jo mange ting, som vi mennesker ikke ved endnu, selv om vi gør vores bedste for at finde ud af det hele.«

Bo Nielsen: »Hr. Rukavishnikov, de 3 gange De har været oppe i rummet, har De på noget tidspunkt set noget, som De ikke umiddelbart kunne forklare eller syntes så mærkeligt ud?«

Svar: »Jeg mindes ikke, at en sådan situation er opstået under mit ophold i rummet. Der kan selvfølgelig godt have været ting, som jeg har undret mig over, men de har åbenbart været for små eller for betydningsløse til at blive husket. Man har jo så meget at se til oppe i rummet, og skal for det meste koncentrere sig om at udføre sit arbejde. En lille fejl deroppe kan blive dyr.«

Bo Nielsen: »Hvis der findes andre livsformer, hvilken form kunne de så tænkes at have?«

Jambirenko ler lidt: »Jeg synes, at det er praktisk at se ud, som vi gør. Forestil dig en fisk føre et rumskib! Nej, alvorligt talt, der kunne godt tænkes mange andre udformninger af liv. Formen på livet et sted er vel betinget af omstændighederne og udviklingen.«

Bo Nielsen: »Hvis vi antager, at der er liv andre steder, tror De så, at der er tale om intelligent liv? Og vil vi være i stand til at kommunikere med dem?«

Jambirenko: »Ja, hvad er intelligens? Man må vel formode, at der skal en vis intelligens til, hvis vi skal kunne kommunikere med andre. Man kører også forsøg i Sovjet med at sende radiosignaler ud i rummet og lytte på forskellige frekvenser for at se, om der er noget, som f.eks. gentager sig osv.«

Bo Nielsen: »Antager vi, at ufoerne er rumskibe, hvor tror De så som astrofysiker, at de kunne tænkes at komme fra?«

Jambirenko: »Ja, det ville jo være naturligt at antage, at de kom ude fra rummet, men jeg kan f.eks. ikke se, at der skulle være noget i vejen for at kunne antage, at de f.eks. kom fra et univers, som er parallelt med vores. Det kunne ligge i en anden dimension. Vi arbejder jo inden for videnskaben med en del dimensioner.«

Bo Nielsen: »Henvender folk i Sovjet sig nogensinde til Dem angående observationer?«

Jambirenko: »Ja, vi har begge fået mange henvendelser om observationer fra forskellige folk og organisationer som jeres. Men det er sjældent, at vi kan sige noget konkret om det. Oftest, intet som helst, da vi ikke har tid til at undersøge de enkelte tilfælde. Så jeg mener, at organisationer, som den du repræsenterer, udfører et vigtigt arbejde, hvis de ligesom jer har samme seriøse og kritiske indstilling og arbejdsmetoder. Men jeg har hørt en del beretninger, og folk har vist mig fotos af ting, som de siger er ufoer, men om de er rigtige observationer og fotos, har jeg ikke mulighed for at vide.«

Rukavishnikov er specialist i jord- og solfysik, og har i 20 år arbejdet med sovjetisk rumfart. Han har været oppe i rummet 3 gange, senest i 1979 med Soyuz 33, som skulle have været sammenkoblet med Salyut 6, men dette måtte opgives. Han skulle også have været oppe i 1983, men måtte udgå pga. en ondartet influenza. Han arbejder nu i det, som på russisk betegnes som »design-bureauet«, dvs. det sted, hvor man designer rumskibene og rumskibsudstyr. Han er medlem af videnskabsakademiet i Moskva, modtager af ordenen af det røde banner samt 2 gange sovjetisk helt.

Jambirenko har i mange år beskæftiget sig med forskellige ting inden for astrofysikken. Hans seneste projekt er et samarbejde med Centret for Rumforskning i Lyngby, hvor der er udviklet udstyr til måling af røntgenstråling i rummet. Dette udstyr skal placeres ude i rummet, hvor det skal sende oplysninger tilbage til Jorden. Jambirenko er også medlem af videnskabernes akademi i Moskva.

De to herrer vil fremover modtage SUFOIs engelsksprogede newsletter »SUFOI NEWS«. □

Bo Nielsen.

Hermann Oberth er død

I en alder af 95½ år er den sidste af rumfartens pionerer, professor Hermann Oberth, død.

Hermann Oberth blev født i Hermannstadt i Siebenburgen, nu Rumænien, den 25. juni 1894. Som dreng blev han fascineret af Jules Verne's »Rejsen til Månen«, men indså, at tingene ikke kunne udføres, som de var beskrevet i bogen. Allerede kort efter begyndte han at eksperimentere i den lokale badeanstalt med simple tyngdekrafts-eksperimenter. Ved udspring fra en vippe i 8 meters højde med en flaske indeholdende vand og kviksølv, var han f.eks. i stand til at iagttage vægtløshedsfænomener.

Som 15-årig fremsatte han sit første forslag til bemanded rumfart, og i 1917 fremsendte han til de tyske myndigheder en plan for en raket med flydende brændstof.

»Enten har de ikke læst materialet igennem, eller også har de ikke forstået det,« sagde den unge Oberth, da han lang tid senere fik et afvisende svar.

I 1923 udkom hans første bog »Die Rakete zu den Planetenraumen«. I denne bog beskæftigede Hermann Oberth sig bl.a. med 4 teser, der set med datidens øjne forekom ret virkelighedsfjerne:

1. Det er med raketter muligt at forlade Jordens atmosfære og opholde sig udenfor i et vist tidsrum.
2. Med raketter er det muligt at overvinde tyngdekraften og forlade Jorden.
3. Også mennesket kan forlade Jorden og uden fare rejse gennem rummet.
4. Fremstilling og brug af raketter kan gøres økonomisk rentabelt.

Manuskriptet til bogen var oprindeligt tænkt som en doktorafhandling til universitetet i Heidelberg. Afhandlingen gik dog på tværs af de gældende faggrænser og gængse normer og blev afvist.

Det var et skrift, der med næsten profetisk klarhed beskrev væsentlige elementer i nutidens storraketter. I bogform er det blevet genoptrykt adskillige gange.

Med baggrund i de forskellige studier, som Oberth havde gennemført, fik han job som gymnasielærer og blev i 1928 formand for den året før stiftede »Verein für Raumschiffart«.

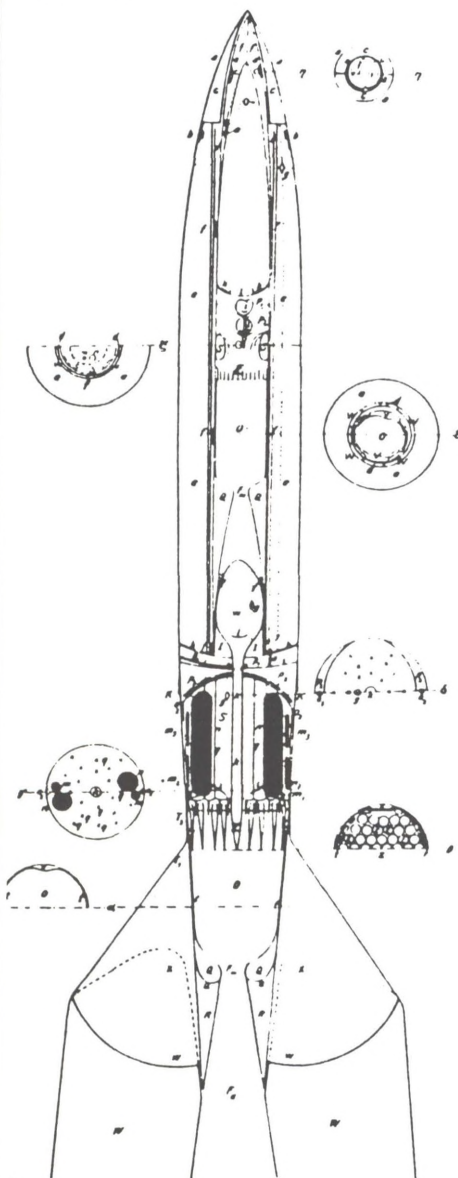
Den næste bog »Wege zur Raumschiffart« blev en stor succes. Den var større og mere tilgængelig end den første og blev udgivet i 1929.

Året efter afprøvedes med held en af Hermann Oberth's raketmotorer på

Chemisch-Technische Reichsforschungsanstalt, hvilket var et betydeligt fremskridt for anvendelsen af flydende brændstof i raketter. Adskillige af »Verein für Raumschiffart's« medlemmer blev senere kendte navne indenfor rumfart. Således deltog f.eks. en ung gymnasiast, Wernher von Braun, med stor entusiasme i foreningens arbejde under Hermann Oberth.

Foreningens arbejde var til stadighed præget af stor idealisme og kronisk pengemangel. Man fortsatte med raketforsøg frem til 1933, hvor foreningen blev stoppet af Gestapo.

I 1932/33 afsløj Hermann Oberth tilbud om arbejde med raketter i Rusland og Japan og fortsatte med sit arbejde som gymnasielærer. I 1938 fik han tilbudt et forskningsprofessorat i Wien og senere en tilsvarende stilling i Dresden, hvor han havde lejlighed til at arbejde videre med sine eksperimenter med brændstofpumper til større raketmotorer.

Detaljeret konstruktionstegning til raket. Fra Hermann Oberth's første bog fra 1923.

Uden Oberth's viden havde det tyske militær dog arbejdet med raketplaner, et arbejde som hans tidligere medarbejder Wernher von Braun var stærkt involveret i.

I 1941 blev Hermann Oberth knyttet til raketforsøgsstationen i Peenemünde. Måske nok så meget for at forhindre, at andre nationer skulle kunne udnytte hans viden på raketområdet. Oberth's raketteorier blev her realiseret på en måde, som ikke havde hans billigelse, og som han ikke havde forestillet sig.

Efter 2. verdenskrigs afslutning kom Wernher von Braun med tidligere forskere og teknikere til USA.

Hermann Oberth blev af Wernher von Braun i 1955 anmodet om at komme til USA for at deltage i raketkonstruktionerne i Huntsville i Alabama. Han deltog i dette arbejde frem til 1958, hvor han efter opsendelsen af den første amerikanske satellit trak sig definitivt tilbage fra aktivt arbejde på raketfronten.

Der var dog ikke tale om en stille pensionisttilværelse i årene, der fulgte. Oberth var meget aktiv på foredragsfronten. Der fulgte flere bøger, ligesom han blev tildelt mange æresbevisninger fra institutioner verden over. Æresborger blev han også i byen Feucht i Sydtykland, hvor han boede til sin død.

De utraditionelle synsvinkler har altid været Oberth's kendetegn. Han har da heller aldrig skjult sine interesser for uortodokse emneområder, som f.eks. parapsykologi og UFO'er. Allerede i halvtredserne vedkendte professor Hermann Oberth sig offentligt sin interesse for UFO'er, og han har ved adskillige lejligheder slået til lyd for en videnskabelig udforskning af UFO-fænomenerne.

Et meget langt, aktivt og indholdsrigt liv sluttede den 28. december 1989.

Men kommer man til Feucht ved Nürnberg, er der mulighed for at indleve sig i det univers, der var Oberth's. Allerede i 1971 indrettedes i Feucht et »Hermann Oberth Museum«, der i billeder, tegninger og modeller dokumenterer og belyser dels Oberth's eget livsforløb, dels rumfartens pionértid.

Museet er indrettet i en afdeling af familien Oberth's privatbolig og kan besøges på adressen:

Herman-Oberth-Schloss,
Pfinzingerstrasse 10 i Feucht.

Ole Henningsen.

Medlemsmøder

Er du interesseret i at deltage i et medlemsmøde? Så kontakt SUFO's lokale repræsentant. Adressen står på side 3.

Bog- nyhed fra SUFOI

"...Noget senere blev radar og TV igen forstyrret. Besætningen lagde mærke til to lydløse, røde objekter på himlen til højre for dem. Pludselig dukkede et stort, rødt, pulserende, kugleformet objekt op lige foran kutteren... Skipperen følte, at hans krop fra hoved til fødder blev helt følelsesløs. Der var ligesom noget, der pressede mod hans bryst, og en mærkelig lugt gjorde ham søsyg..."

"...Da de var 200 til 300 m fra det mærkelige objekt, foretog det pludselig en brat vending og fløj direkte mod dem! Piloterne dykkede instinktivt for at undgå en kollision samtidig med, at de gjorde flyets kanoner klar og over radioen bad om tilladelse til at bruge dem..."

Igennem flere år har Bronislaw Rzepecki holdt UFO-NYTs læsere ajour med ufologiens udvikling i Polen. Han er midt i begivenhedernes centrum og deltager aktivt i den polske UFO-bevægelse. Polen har i mange år været et delvis lukket land. Vi har haft en fornemmelse af, at der også fandt spændende UFO-observationer sted i Polen, men intet vidst med sikkerhed. Nu er uvisheden slut!

SUFOI kan som den første UFO-forening udgive Bronislaw Rzepeckis bog »UFOer over Polen«. Her er tale om opsigtsvækkende læsning. Et lille udpluk af overskrifterne taler deres tydelige sprog:

- **Nedstyrtet UFO**
- **Grønne blaffere**
- **Så UFO-landing på svampetur**
- **UFO påvirker bil**
- **Kraftværk standset af UFO**
- **UFO gav udslet i ansigtet**
- **Hunde døde efter møde med UFO**
- **UFO gik i opløsning**
- **Små væsner i soveværelset**

»UFOer over Polen« udgives i to bind, som sælges samlet. Første bind er på 60 sider, og andet bind er på 24 sider. Bøgerne er i A5 format, sat i en to-spaltet, letlæselig tekst og selvfølgelig illustreret. I bogen bringes bl.a. de to første polske UFO-fotos.

Vi har bestræbt os på at producere bøgerne så billigt, at alle får mulighed for at læse de mange spændende beretninger fra Polen.

»UFOer over Polen« koster kun kr. 86,00.

»UFOer over Polen« bestilles ved at indbetale kr. 98,- (kr. 86,- + kr. 12,- i porto/ekspedition) til giro 9 11 77 25, SUFOI, Postboks 6, 2820 Gentofte. Skriv »UFOer over Polen« på modtagerdelen.